

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

20 mai 2016

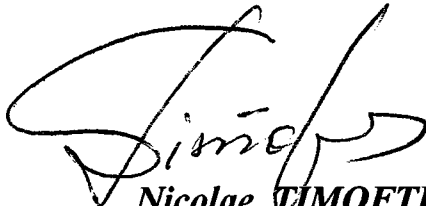
Nr. 0111-06-23

Stimate Doamnă Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art.86 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova și cu art.14 alin.(3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre acceptare în mod prioritar, Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, întocmit la Geneva la 27 noiembrie 2014, precum și proiectul de lege pentru acceptarea protocolului respectiv, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 597 din 16 mai 2016.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea acordului în Parlament se desemnează Ministerul Economiei.

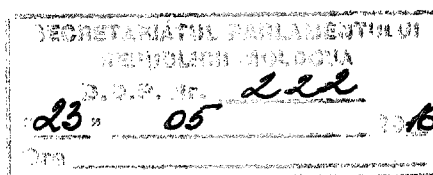
Cu stimă,

Nicolae TIMOFTI

Anexe: 69 file.

***Domnului Andrian CANDU,
Președinte al Parlamentului***

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-22-04-84

Chișinău

«17» mai 2016

Domnului Nicolae TIMOFTI,
Președinte al Republicii Moldova

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, Vă înaintăm spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru acceptarea Protocolului de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 597 din 16 mai 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege - Ministerul Economiei.

Anexă:

1. Hotărârea Guvernului nr. 597 din 16 mai 2016 (limba română și limba rusă);
2. Proiectul de lege nominalizat (limba română și limba rusă);
3. Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (limba română și limba engleză)
3. Nota informativă – 2 file;
5. Avizele instituțiilor de resort – 3 file.

Prim-ministru

Pavel FILIP

Ex. Botea M.
250-227

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+373-22-250104

Fax:
+373-22-242696

APARATUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA	
APARATUL PREȘEDINTELUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. 2	1663
17	05 2016
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru acceptarea Protocolului de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se acceptă Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, întocmit la Geneva la 27 noiembrie 2014.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Protocolului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de acceptare.

Președintele Parlamentului

EXPUNERE DE MOTIVE
cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru acceptarea
Protocolului de amendare a Acordului de la Marrakesh privind constituirea
Organizației Mondiale a Comerțului, întocmit la Geneva la 27 noiembrie 2014

Descrierea tratatului. *Informații generale.* Membrii OMC (162) au încheiat negocierile privind Acordul de Facilitare a Comerțului în cadrul celei de a 9-a Conferință Ministerială a OMC, care a avut loc la 3-6 decembrie 2013, la Bali. Tot atunci, Miniștrii au însărcinat Consiliul General să adopte un Protocol prin care se înserează Acordul, ca anexa 1A la Acordul de la Marrakesh privind constituirea OMC. *Informații privind conținutul tratatului:* Tratatul este împărțit în trei secțiuni. Secțiunea I conține dispoziții pentru accelerarea circulației mărfurilor, acordarea liberului de vamă și vămuirea lor. A doua secțiune conține dispoziții privind tratamentul special și diferențiat pentru țările în curs de dezvoltare și țările cel mai puțin dezvoltate, în scopul susținerii acestor țări în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor Acordului. Secțiunea III conține dispoziții care instituie Comitetul pentru Facilitarea Comerțului.

Analiza de impact. Acordul privind Facilitarea Comerțului este primul Acord de acest tip din istoria OMC și conține un set de măsuri destinate să îmbunătățească circulația transfrontalieră a bunurilor prin îmbunătățirea transparenței, raționalizarea procedurilor vamale și eliminarea birocrăției. Potrivit estimărilor experților OMC, implementarea Acordului de către toate țările Membre OMC va genera reducerea cheltuielilor aferente comerțului de la 350 mld. \$ pînă la 1 trln. \$ pe an, iar conform estimărilor Băncii Mondiale comerțul global va crește cu min. 33 mld. \$ și max. 100 mld. \$. De asemenea, PIB-ul global se va majora cu 67 mld. \$ pe an.

Aspectul politic, cultural și social. Protocolul în cauză nu contravine politicii externe și interne promovate de Republica Moldova, și nici angajamentelor internaționale asumate de către aceasta.

Aspectul economic. Aspectul principal al Protocolului îl constituie suportul oferit de donatorii externi pentru statele Membre în curs de dezvoltare și cele mai puțin dezvoltate la implementarea prevederilor acestuia. Astfel, statele Membre de sine stătător stabilesc calendarul și intrarea în vigoare a angajamentelor sale în conformitate cu următoarele Categoriile. Angajamentele din Categoria A sunt cele pe care un membru le-a desemnat pentru punere în aplicare pînă la data intrării în vigoare a Acordului. Angajamentele din categoria B sunt cele pe care un membru le-a desemnat pentru punere în aplicare după o perioadă de tranziție, iar la Categoria C sunt incluse angajamentele care vor fi puse în aplicare cu primirea asistenței tehnice din partea Membrilor donatori. Aprobarea tratatului presupune facilitarea comerțului regional și internațional prin reducerea barierelor administrative, tarifare și netarifare. Agenții economici care efectuează operațiuni comerciale internaționale vor beneficia de reducerea costurilor și timpul aferent procedurilor de import, export și tranzit.

Aspectul normativ. Clauzele Protocolului dat nu contravin Constituției RM, altor tratate în vigoare și angajamentelor țării noastre asumate la nivel internațional și regional și legislației Uniunii Europene. Totodată, nu se constată necesitatea modificării imediate a actelor normative interne existente sau adoptarea actelor normative noi.

Aspectul instituțional și organizatoric. Aplicarea prevederilor Protocolului prevede instituirea Comitetului național de facilitare a comerțului, responsabil de implementarea și coordonarea aspectelor ce țin de punerea în aplicare a prevederilor Acordului.

Aspectul financiar. Conform prevederilor Protocolului, pentru implementarea acestuia statul Membru poate beneficia de asistență din partea donatorilor externi.

Aspectul temporar. Protocolul va intra în vigoare după acceptarea sa de către două treimi dintre membrii OMC. Intrarea rapidă în vigoare și punerea în aplicare a acestuia sunt în interesul Republicii Moldova, precum și a altor membri OMC, deoarece Acordul va contribui la dezvoltarea economică a tuturor membrilor OMC.

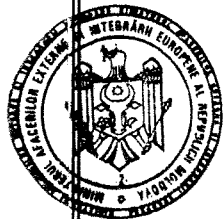
În scopul îndeplinirii angajamentelor asumate față de organisme internaționale și reieșind din faptul că în procesul realizării procedurilor interne de ratificare a Acordului pentru Facilitarea Comerțului a probat la Bali, din partea Secretariatului OMC a parvenit un mesaj prin care toate țările membre OMC au fost informate despre faptul că Acordul de Facilitare a Comerțului prezentat pentru aprobare se

regăsește în Anexa 1A al Acordului privind instituirea OMC, fiind partea integrantă a acestuia și denumirea oficială a documentului este “Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, întocmit la Geneva la 27 noiembrie 2014”. Astfel, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 126 din 16 februarie 2016 din Parlament a fost retras proiect de lege respectiv. În acest context, informăm că textul documentului nu a fost modificat, și a rămas identic cu cel discutat în Guvern și Parlament, fiind schimbată doar denumirea Acordului.

În aceste circumstanțe, se solicită acceptul și aprobarea denumirii documentului prezentat după cum urmează: Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, întocmit la Geneva la 27 noiembrie 2014.

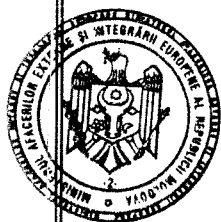
19 aprilie 2016

Octavian CALMÎC
Viceprim-ministru
ministru

PROTOCOL
de amendare a Acordului de la Marrakech privind
constituirea Organizației Mondiale a Comerțului
(Acord pentru Facilitarea Comerțului)

Geneva, 27 noiembrie 2014

TRADUCERE OFICIALĂ

Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului

Membrii Organizației Mondiale a Comerțului;

Făcînd referire la Acordul privind Facilitarea Comerțului;

Avînd în vedere Decizia Consiliului General din documentul WT/L/940, adoptată în conformitate cu Articolului X alineatul (1) din Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului („Acordul O.M.C.”);

Convin după cum urmează:

1. De la intrarea în vigoare a prezentului Protocol în conformitate cu alineatul (4), Anexa 1A la Acordul O.M.C., se modifică prin introducerea Acordului privind Facilitarea Comerțului, astfel cum e stabilit în Anexa la prezentul Protocol, care urmează să fie inserat după Acordul privind Măsurile de Salvagardare.
2. Nu pot fi formulate rezerve în ceea ce privește dispozițiile prezentului Protocol fără acordul celorlalți Membri.
3. Prezentul Protocol este deschis spre acceptare de către Membri.
4. Prezentul Protocol intră în vigoare în conformitate cu Articolul X alineatul (3) din Acordul O.M.C.¹.
5. Prezentul Protocol este depus la Directorul General al Organizației Mondiale a Comerțului care trimite fiecărui membru, fără întârziere, o copie certificată a Protocolului și o notificare a fiecărei acceptări în conformitate cu alineatul (3).
6. Prezentul Protocol se înregistrează în conformitate cu dispozițiile Articolului 102 din Carta Organizației Națiunilor Unite.

Întocmit la Geneva, la douăzeci și șapte noiembrie două mii paisprezece, într-un singur exemplar, în limbile engleză, franceză și spaniolă, fiecare dintre aceste texte fiind autentic.

¹ În scopul calculării acceptărilor în temeiul Articolului X alineatul (3) din Acordul OMC, instrumentul de acceptare prezentat de către Uniunea Europeană pentru ea însăși și pentru statele sale membre va fi considerat ca reprezentînd acceptarea de către un număr de membri egal cu numărul de state membre ale Uniunii Europene care sunt membre ale OMC

Consiliul General

Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului

Decizia din data de 27 noiembrie 2014

Consiliul General;

Având în vedere Articolului X alineatul (1) din Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului („Acordul O.M.C.”);

Îndeplinind funcțiile Conferinței Ministeriale în intervalul dintre ședințe în temeiul Articolului IV alineatului (2) al Acordului O.M.C.;

Reamintind Decizia Consiliului General de a iniția negocierile în baza modalităților stabilite în Anexa D la decizia respectivă, adoptată la 1 August 2004, precum și Decizia Ministerială din 7 Decembrie 2013, de întocmire a unui Protocol de modificare în sensul includerii Acordului privind Facilitarea Comerțului în Anexa 1A la Acordul O.M.C. (“Potocolul”);

Reamintind alineatul (47) din Declarația Ministerială de la Doha din 20 Noiembrie 2001;

Reamintind alineatele (2) și (3) din Declarația Ministerială de la Doha, Anexa D la Decizia Consiliului General din August 2004 și Articolul 13.2 din Acordul privind Facilitarea Comerțului cu privire la importanța acordării de asistență și sprijin pentru consolidarea capacităților țărilor în curs de dezvoltare și țărilor cel mai puțin dezvoltate în aplicarea prevederilor din Acordul privind Facilitarea Comerțului;

Salutând anunțul Directorului General cu privire la înființarea în cadrul structurilor existente OMC a Facilității Acordului de Facilitare a Comerțului care va gestiona sprijinul oferit pentru OMC de către Membrii voluntari, în scopul promovării asistenței suplimentare în aplicarea prevederilor Acordului de Facilitare a Comerțului și pentru a facilita coerența asistenței cu Anexa D, plus agenții;

Luând în considerare Acordul transmis de către Comitetul de pregătire pentru Facilitarea Comerțului (WT/L/931);

Luând act de consensul de a prezenta această modificare propusă Membrilor pentru acceptare;

A decis următoarele:

1. Protocolul de amendare a Acordului OMC atașat la prezenta Decizie este adoptat și transmis Membrilor pentru acceptare.
2. Protocolul este deschis pentru acceptare de către Membri.
3. Protocolul va intra în vigoare în conformitate cu prevederile Articolului X alineatul (3) din Acordul O.M.C.

Comitetul pentru facilitarea comerțului

Acordul pentru Facilitarea Comerțului

Preambul

Membrii,

Avînd în vedere negocierile lansate în Declarația Ministerială de la Doha;

Reiterînd și reafirmînd mandatul și principiile conținute în articolul 27 al Declarației Ministeriale de la Doha (WT/MIN(01)/DEC/1) și în Anexa D la Decizia Programului de Lucru de la Doha, aprobată de către Consiliul General la 1 august 2004 (WT/L/579), cît și în articolul 33 al Anexei E la Declarația Ministerială de la Hong Kong (WT/MIN(05)/DEC);

În scopul clarificării și îmbunătățirii aspectelor relevante ale articolelor V, VIII și X ale GATT 1994 în vederea accelerării continue a circulației, vămuirii și punerii în liberă circulație a bunurilor, inclusiv și bunurilor aflate în tranzit;

Recunoscînd necesitățile particulare ale țărilor în curs de dezvoltare și în special ale țărilor Membre mai puțin dezvoltate și deziderînd de a spori asistența și suportul pentru dezvoltarea capacităților în acest domeniu;

Recunoscînd necesitatea unei cooperări efective între țările Membre la facilitarea comerțului și conformitatea vamală;

Prin prezenta sunt de acord cu următoarele:

Secțiunea I

Articolul 1: Publicarea și disponibilitatea informației

1 Publicarea

1.1 Fiecare stat Membru trebuie să publice prompt într-un mod nediscriminatoriu și ușor accesibil următoarele informații, pentru a permite autorităților, comercianților și altor părți interesate de a se familiariza cu ele:

- (a) procedurile aferente operațiunilor de import, export și tranzit (inclusiv procedurile aferente trecerii prin port, aeroport sau altor puncte de pornire), precum și a formularelor și documentelor solicitate;
- (b) cuantumul impozitelor și taxelor de orice natură aplicate pentru sau în conexiune cu efectuarea operațiunilor de import sau export;
- (c) taxele și alte plăți impuse de sau în favoarea autorităților guvernamentale pentru sau în legătură cu efectuarea operațiunilor de import, export și tranzit;
- (d) regulile de clasificare sau evaluare a mărfurilor în scopuri vamale;
- (e) legi, regulamente și alte decizii administrative cu aplicare generală referitoare la regulile de origine;
- (f) restricțiile și prohibițiile la import, export sau tranzit;
- (g) prevederile de penalizare pentru nerespectarea formalităților în cadrul operațiunilor de import, export sau tranzit;
- (h) procedurile de recurs sau reexaminare în instanța de judecată;
- (i) acorduri sau părți ale acestora, cu altă țară sau țări, referitoare la operațiunile de import, export sau tranzit; și
- (j) procedurile aferente administrării contingentelor tarifare.

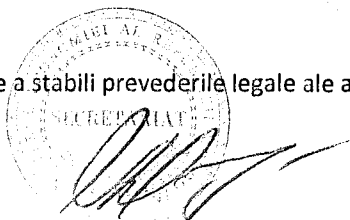
1.2 Niciuna din aceste prevederi nu poate fi interpretată ca o impunere a publicării sau furnizării informațiilor în altă limbă decât cea a țării Membre, cu excepția prevederilor de la paragraful 2.2.

2 Informația disponibilă pe Internet

2.1 Fiecare țară Membră trebuie să pună la dispoziție pe rețeaua internet și să actualizeze în măsura posibilităților și după caz următoarele:

- (a) descrierea¹ procedurilor de import, export sau tranzit, inclusiv procedurile de recurs sau reexaminare în instanța de judecată, care informează autoritățile, comercianții și alte părți interesate despre pașii practici necesari de a fi parcurși la efectuarea operațiunilor de import, export sau tranzit;

¹ Este la discreția fiecărui stat Membru de a stabili prevederile legale ale acestei descrieri de pe pagina web

(b) formularele și documentele necesare la efectuarea operațiunilor de import, export sau tranzit prin teritoriul țării Membre;

(c) datele de contact a centrului(elor) de informare.

2.2 În cazul în care este posibil, informațiile menționate la paragraful 2.1 de asemenea trebuie să fie disponibile în una din limbile oficiale ale OMC.

2.3 Statele membre sînt îndemnate să facă disponibile în rețeaua internet mai multe informații ce țin de comerț, inclusiv legislația relevantă din domeniul comerțului și alte elemente prevăzute la paragraful 1.1.

3 Punctele de informare

3.1 Fiecare stat Membru trebuie, în limita resurselor disponibile, să instituie sau să mențină unul sau mai multe puncte de informare pentru a răspunde întrebărilor rezonabile parvenite din partea autorităților, comercianților și altor părți interesate pe subiectele menționate în paragraful 1.1 și să ofere formularele necesare și documentele menționate la lit.(a) a paragrafului 1.1.

3.2 Statele Membre ale unei uniuni vamale sau participante la o integritate regională pot institui sau menține în comun puncte de informare la nivel regional pentru a face față cerințelor de la paragraful 3.1.

3.3 Statele Membre sunt îndemnate să nu solicite plata unei taxe pentru oferirea răspunsurilor la cereri și furnizarea formularelor și documentelor necesare. Or, statele Membre vor limita cuantumul taxelor și plăților la costul aproximativ al serviciilor oferite.

3.4 Punctele de informare vor răspunde solicitărilor și vor oferi formularele și documentele necesare într-un interval de timp rezonabil, stabilit de fiecare stat Membru, care poate varia în funcție de natura sau complexitatea cererii.

4 Notificarea

Fiecare stat Membru va notifica Comitetul pentru Facilitarea Comerțului, instituit în temeiul paragrafului 1.1 al articolului 23 (în continuare Comitetul), despre:

(a) sursele oficiale în care au fost publicate informațiile menționate la lit. (a) – (j) ale paragrafului 1.1;

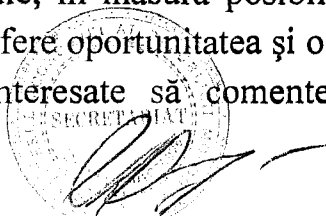
(b) adresa uniformă de localizare a resurselor (URL) a paginii(lor) web menționate la paragraful 2.1; și

(c) datele de contact ale punctelor de informare, menționate la paragraful 3.1.

Articolul 2: Posibilitatea de a comenta și informarea înainte de intrarea în vigoare, consultările

1 Posibilitatea de a comenta și informarea înainte de intrarea în vigoare

1.1 Fiecare stat Membru trebuie, în măsura posibilității și în conformitate cu legile sale și sistemul juridic, să ofere oportunitatea și o perioadă suficientă de timp ca comercianții și alte părți interesate să comenteze inițiativele propuse și

modificările la legi, regulamente de aplicare generală conexe cu circulația, vămuirea și punerea în liberă circulație a bunurilor, inclusiv celor aflate în regim de tranzit.

1.2 Fiecare stat Membru trebuie, în măsura posibilității și în conformitate cu legile sale și sistemul juridic, să asigure ca proiectele de legi noi sau modificările la legi și regulamente de aplicare generală, conexe cu circulația, vămuirea, punerea în liberă circulație a bunurilor, inclusiv celor aflate în regim de tranzit, sunt publicate sau informația cu privire la acestea a fost făcută publică anterior, cât mai curînd posibil înaintea intrării în vigoare, în scopul de a permite comercianților și altor părți interesate să facă cunoștință ele.

1.3 Modificările ratelor taxei sau tarifului vamal, măsurile ce au ca efect ameliorarea, măsurile eficiența cărora ar putea fi compromisă ca urmare a respectării paragrafelor 1.1 sau 1.2, măsurile aplicate în caz de urgență sau modificările minore ale legislației naționale și sistemului juridic sunt excluse din paragrafele 1.1 și 1.2.

2 Consultările

Fiecare stat Membru trebuie, după caz, să prevadă organizarea consultărilor periodice între agențiile sale de frontieră și comercianți sau alte părți interesate aflate pe teritoriul său.

Articolul 3: Tarifarea prealabilă

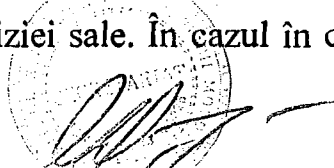
1. Fiecare stat Membru trebuie să elibereze în termeni rezonabili o decizie tarifară prealabilă solicitantului care a depus o astfel de cerere scrisă ce conține toate datele necesare. În cazul în care un stat Membru refuză să elibereze decizia tarifară prealabilă, acesta va notifica imediat în scris solicitantul, specificînd faptele relevante și temeiul deciziei adoptate.

2. Un stat Membru poate refuza în eliberarea unei decizii tarifare prealabile solicitantului, în cazul în care subiectul din cerere:

- (a) se află în curs în cadrul procesului de judecată dintre solicitant și orice autoritate guvernamentală, se află în curtea de apel sau tribunal; sau
- (b) decizia a fost deja stabilită de către orice tribunal sau curte de apel.

3. Decizia tarifară prealabilă este valabilă pentru o perioadă rezonabilă de timp de la eliberarea acesteia, cu excepția cazurilor în care legislația, faptele sau circumstanțele pe care sînt bazate aceste reglementări au fost schimbate.

4. În cazul în care statul Membru revocă, modifică sau invalidează decizia tarifară prealabilă, acesta trebuie să informeze în scris solicitantul, specificînd faptele relevante și temeiul deciziei sale. În cazul în care un stat Membru revocă,

modifică sau invalidează decizia tarifară prealabilă cu efect retroactiv, poate efectua acest lucru doar dacă decizia a fost bazată pe date incomplete, greșite, false sau înșelătoare.

5. O decizie tarifară prealabilă, eliberată de către un stat Membru, trebuie să aibă un caracter obligatoriu pentru acest stat față de solicitantul care a depus cererea. Statul Membru poate prevedea ca decizia tarifară prealabilă să poarte caracter obligatoriu pentru solicitant.

6. Fiecare stat Membru trebuie să publice cel puțin:

- (a) cerințele la aplicarea pentru o decizie tarifară prealabilă, inclusiv informațiile care trebuie furnizate și formularele;
- (b) termenul eliberării deciziei tarifare prealabile; și
- (c) termenul de valabilitate a deciziei.

7. Fiecare stat Membru trebuie să furnizeze, la cererea scrisă a solicitantului, o revizuire a deciziei tarifare prealabile sau să retragă, modifice sau invalideze decizia tarifară prealabilă.²

8. Fiecare stat Membru trebuie să depună eforturi pentru a face disponibile public orice informații referitor la deciziile tarifare prealabile pe care le consideră a fi de interes semnificativ pentru alte părți interesate, luând în considerație necesitatea de a păstra informațiile comerciale cu caracter confidențial.

9. Definiții și sfera de aplicare:

(a) O decizie tarifară prealabilă este o decizie în formă scrisă, eliberată de un stat Membru solicitantului anterior importului unor bunuri, înscrise în cerere care va stabili ulterior tratamentul aplicat de statul Membru față de aceste bunuri la momentul importului, cu referință la:

- (i) clasificarea tarifară a bunurilor; și
- (ii) originea bunurilor³.

(b) Suplimentar la deciziile tarifare prealabile enumerate la lit.(a), statele Membre sunt încurajate să ofere decizii tarifare prealabile pentru:

² În cadrul acestui paragraf: (a) o revizuire poate fi oferită, înainte de sau după aplicarea deciziei tarifare prealabile, de către oficialul, biroul sau autoritatea emitentă, autoritatea ierarhic superioară sau independentă, sau o autoritate juridică; și (b) un stat Membru nu este obligat să ofere solicitantului cu recurs în paragraful 1 al art.4.

³ Se subînțelege că o decizie tarifară prealabilă pentru originea mărfurilor poate fi o evaluare a corespunderii bunurilor cerințelor Acordului „privind regulile de origine”, în cazul în care decizia corespunde cerințelor prezentului Acord și Acordului „privind regulile de origine”. De asemenea, o evaluare a originii în conformitate cu Acordul „privind regulile de origine” poate fi o decizie tarifară prealabilă pentru originea mărfurilor în sensul prevederilor prezentului Acord, în cazul în care decizia îndeplinește cerințele ambelor Acorduri. Statele Membre nu sunt obligate să stabilească acorduri separate în temeiul prezentei dispoziții, în plus față de cele stabilite de Acordul „privind regulile de origine” în ceea ce privește evaluarea originii, cu condiția ca cerințele prezentului articol să fie îndeplinite.

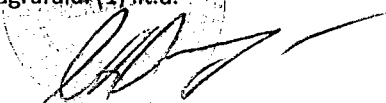

- (i) metoda corespunzătoare sau criteriile și aplicarea acestora, pentru a fi folosite la determinarea valorii în vamă în cadrul unui ansamblu specific de fapte;
 - (ii) aplicabilitatea cerințelor statelor Membre pentru reducerea sau scutirea de taxe vamale;
 - (iii) aplicarea cerințelor statului Membru la solicitarea cotelor și contingentelor tarifare; și
 - (iv) orice aspecte suplimentare pe care statul Membru le consideră oportun de a le emite în cadrul deciziei tarifare prealabile.
- (c) Un solicitant poate fi exportatorul, importatorul sau orice persoană cu o cauză justificată sau un reprezentant al acestuia.
- (d) Un stat Membru poate cere ca solicitantul să aibă reprezentare legală sau să fie înregistrat pe teritoriul său. În măsura posibilităților, aceste cerințe nu vor restricționa categoriile de persoane eligibile pentru solicitarea deciziilor tarifare prealabile, cu acordarea atenției deosebite pentru nevoile specifice ale întreprinderilor mici și mijlocii. Aceste cerințe trebuie să fie clare și transparente și nu constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată.

Articolul 4: Căile de atac sau revizuire

1. Fiecare stat Membru trebuie să prevadă ca orice persoană, căreia autoritatea vamală ia emis o decizie administrativă⁴, are dreptul, aflându-se pe teritoriul său, la:
 - (a) apel în contencios administrativ sau o revizuire de către autoritatea ierarhic superioară sau independentă a oficialului sau biroului care a emis decizia; sau/și
 - (b) un apel judiciar sau revizuirea deciziei.
2. Legislația unui stat Membru poate solicita ca un apel în contencios administrativ sau o revizuire să fie inițiate prealabil apelului judiciar sau revizuirii.
3. Fiecare stat Membru trebuie să asigure ca procedura de apel sau revizuire să se desfășoare într-un mod nediscriminatoriu.

⁴ O decizie administrativă, în sensul prezentului articol, înseamnă o decizie cu un efect juridic care afectează drepturile și obligațiile unei anumite persoane într-un caz individual. Se subînțelege că decizia administrativă în prezentul articol se referă la o acțiune administrativă în sensul articolului X din GATT 1994 sau incapacității de a lua o acțiune administrativă sau o decizie, în conformitate cu legislația internă și sistemul juridic al statului Membru. Pentru soluționarea unei astfel de probleme, statele Membre pot menține un mecanism administrativ alternativ sau recurs judiciar pentru a direcționa autoritatea vamală să emită prompt o decizie administrativă în schimbul dreptului de atac sau revizuire în sensul paragrafului (1) lit. a:

4. Fiecare stat Membru trebuie să asigure ca, în cazul în care decizia de apel sau revizuire în temeiul paragrafului 1 lit.(a) nu este acordată fie:

- (a) în termenii stabiliți de legile sau reglementările acesteia; sau
- (b) fără întârzieri nejustificate

petiționarul are dreptul la apel în continuare sau o revizuire de către autoritatea administrativă sau autoritatea judiciară sau orice alt recurs la autoritatea judiciară.⁵

5. Fiecare stat Membru trebuie să se asigure că persoana menționată la paragraful 1 recepționează decizia administrativă, întrucât să-i permită acestei persoane de a cere procedura de apel sau revizuire, la necesitate.

6. Fiecare stat Membru este încurajat să facă aplicabile prevederile acestui articol pentru deciziile administrative emise de agențiile de frontieră pertinente, altele decât autoritatea vamală.

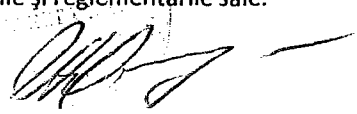
Articolul 5: Alte măsuri pentru sporirea imparțialității, nediscriminării și transparenței

1 Notificarea cu privire la controalele și inspecțiile optimizate

În cazul în care un stat Membru instituie sau menține un sistem de eliberare a notificărilor sau îndrumărilor autorităților sale implicate în optimizarea nivelului de controale sau inspecții la frontieră, în ceea ce privește produsele alimentare, băuturile sau furajele specificate în aceste notificări sau îndrumări pentru protecția vieții sau sănătății oamenilor, animalelor sau a plantelor pe teritoriul său, următoarele reguli trebuie aplicate la emiterea, rezilierea sau suspendarea lor:

- (a) statul Membru poate, după caz, să emită notificări sau îndrumări bazate pe criterii de risc;
- (b) statul Membru poate emite notificări sau îndrumări ce pot fi aplicate uniform numai pentru acele puncte de trecere a frontierei în care măsurile sanitare și fitosanitare la care se referă notificările sau îndrumările de obicei sunt aplicate;
- (c) statul Membru trebuie să anuleze sau să suspende prompt notificarea sau îndrumarea atunci când circumstanțele care au condus la emiterea acesteia nu mai există, sau dacă circumstanțele schimbate pot fi abordate într-o manieră mai puțin restrictivă pentru comerț; și
- (d) atunci când statul Membru decide să anuleze sau să suspende notificarea sau îndrumarea, acesta, după caz, publică prompt comunicatul cu privire la anulare sau suspendare într-o manieră nediscriminatorie și ușor accesibilă, sau informează statul Membru exportator sau importatorul.

⁵ Nimic din prezentul paragraf nu împiedică statul Membru să recunoască tacit atacul sau revizuirea deciziei în favoarea petiționarului în conformitate cu legile și reglementările sale.

2 Reținerile

Statul Membru trebuie să informeze imediat transportatorul sau importatorul în cazul reținerii bunurilor declarate pentru import, control de către autoritățile vamale sau orice altă autoritate competentă.

3 Proceduri de testare

3.1 Un stat Membru poate, la cerere, să acorde posibilitatea efectuării unei testări repetate, în cazul în care primul rezultat al testării unui eșantion prelevat la sosirea bunurilor declarate pentru import prezintă o constatare adversă.

3.2 Un stat Membru, fie publică, într-un mod nediscriminatoriu și ușor accesibil denumirea și adresa oricărui laborator în carea poate fi efectuată testarea, sau oferă aceste date importatorului, în cazul când se acordă oportunitatea prevăzută la paragraful 3.1.

3.3 Un stat Membru trebuie să țină cont de rezultatul celui de-al doilea test, dacă este cazul, realizat în conformitate cu paragraful 3.1, pentru vămuirea mărfurilor și acordarea liberului de vamă și, dacă este cazul, poate accepta rezultatul unui astfel de test.

Articolul 6: Reglementările referitoare la taxe și tarife calculate sau aferente importului sau exportului și sancțiunile

1 Reglementări generale privind taxele și tarifele calculate sau aferente importurilor și exporturilor

1.1 Prevederile paragrafului 1 trebuie să fie aplicate pentru toate taxele și tarifele, altele decât cele de import și export și altele decât taxele prevăzute de articolul III al GATT 1994, aplicate de către statele Membre pentru sau aferent importului sau exportului de bunuri.

1.2 Informațiile privind taxele și tarifele trebuie să fie publicate în conformitate cu articolul 1. Aceste informații trebuie să cuprindă taxele și tarifele care vor fi aplicate, argumentarea aplicării acestora, autoritatea responsabilă precum și momentul și modalitatea în care plata urmează a fi efectuată.

1.3 Trebuie să fie asigurată o perioadă de timp rezonabilă între momentul publicării noilor taxe și tarife sau modificărilor la acestea și intrarea lor în vigoare, cu excepția circumstanțelor urgente. Astfel de taxe și tarife nu ar trebui să fie aplicate pînă cînd informația despre acestea nu a fost publicată.

1.4 Fiecare stat Membru trebuie să revizuiască periodic taxele și tarifele sale, în vederea reducerii numărului și diversității lor, în măsura posibilității.

2 Reglementări specifice privind taxele și tarifele pentru proceduri vamale calculate sau aferente importurilor și exporturilor

Taxe și tarife pentru proceduri vamale:

- (i) trebuie să fie limitate la costul aproximativ al serviciilor prestate pentru sau aferent operațiunii specifice de import sau export în cauză; și
- (ii) nu trebuie să fie legate de o anumită operațiune de import sau export cu condiția ca acestea sunt percepute pentru serviciile care sunt strâns legate de perfectarea vamală a mărfurilor.

3 Reglementarea sancțiunilor

3.1 În sensul paragrafului 3, termenul „sancțiuni” înseamnă cele aplicate de către autoritatea vamală a statului Membru pentru încălcarea legislației vamale, reglementărilor sau cerințelor procedurale ale statului Membru.

3.2 Fiecare stat Membru trebuie să asigure ca sancțiunile pentru încălcarea legislației vamale, reglementărilor, sau cerințelor procedurale se fie aplicate față de persoana (persoanele) responsabilă de încălcarea legislației acestuia.

3.3 Sancțiunea impusă trebuie să depindă de faptele și circumstanțele cauzei și trebuie să fie proporțională gradului și gravității încălcării.

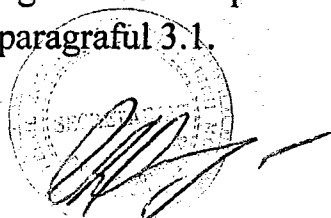
3.4 Fiecare stat Membru trebuie să asigure menținerea măsurilor ce împiedică:

- (a) conflictele de interese aferente încasării sancțiunilor și taxelor; și
- (b) crearea unui stimul pentru stabilirea sau încasarea unei sancțiuni care nu este conformă cu paragraful 3.3.

3.5 Fiecare stat Membru trebuie să asigure că, atunci când este impusă o sancțiune asupra unei încălcări a legislației vamale, reglementării sau cerinței procedurale, o explicație în formă scrisă va fi oferită persoanei (persoanelor) asupra căreia este impusă sancțiunea, precizând esența încălcării și legea, regulamentul sau procedura în care este prescris quantumul sau intervalul sancțiunii pentru încălcarea comisă.

3.6 Atunci când o persoană sesizează în mod voluntar autoritatea vamală a unui stat Membru despre circumstanțele încălcării legislației vamale, regulamentul sau cerințelor procedurale anterior depistării încălcării de către autoritatea vamală, statul Membru este încurajat, în măsura posibilității, să ia în considerare acest fapt ca un potențial factor de atenuare la stabilirea sancțiunii pentru acea persoană.

3.7 Prevederile prezentului paragraf trebuie aplicate pentru sancțiunile asupra traficului în tranzit, menționate la paragraful 3.1.

A circular official stamp is partially visible, containing the text "ROMANIA" and "SECRETARATUL DE STAT". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in dark ink.

Articolul 7: Acordarea liberului de vamă și vămuirea mărfurilor

1 Procesarea prealabilă

1.1 Fiecare stat Membru trebuie să instituie sau să mențină proceduri ce permit depunerea documentelor și altor acte necesare la import, inclusiv manifestul încărcăturii, în scopul de a începe procesarea înainte de sosirea bunurilor, în vederea accelerării acordării liberului de vamă la sosirea acestora.

1.2 Fiecare stat Membru trebuie, după caz, să asigure depunerea în avans a documentelor în format electronic pentru prelucrarea prealabilă a acestor documente.

2 Plățile electronice

Fiecare stat Membru trebuie, în măsura posibilităților, să instituie sau să mențină proceduri care să ofere opțiunea efectuării plăților electronice a taxelor, impozitelor, tarifelor și plăților colectate de vamă la efectuarea importului sau exportului.

3 Separarea liberului de vamă de determinarea finală a taxelor vamale, impozitelor, tarifelor și plăților

3.1 Fiecare stat Membru trebuie să instituie sau să mențină proceduri ce permit acordarea liberului de vamă înaintea determinării definitive a valorii taxelor vamale, impozitelor, tarifelor și plăților, dacă o astfel de determinare nu a fost efectuată pînă la, în momentul sau cît de curînd posibil după sosirea bunurilor și demonstrează că toate cerințele reglementate au fost îndeplinite.

3.2 Ca condiție pentru astfel de acordare a liberului de vamă, statul Membru poate cere:

(a) plata taxelor vamale, impozitelor, tarifelor și plăților determinate înaintea de sau la sosirea bunurilor și depunere a unei asigurări pentru orice sumă ce încă nu a fost determinată în formă de garanție, un depozit sau orice alt instrument corespunzător, prevăzut de legislația și reglementările sale; sau

(b) o asigurare în formă de garanție, un depozit sau un alt instrument corespunzător, prevăzut de legislația și reglementările sale.

3.3 O astfel de garanție nu trebuie să depășească valoarea pe care un stat Membru o solicită pentru asigurarea plății taxelor vamale, impozitelor, tarifelor și plăților datorate în cele din urmă pentru bunurile acoperite de garanție.

A handwritten signature in black ink is written over a circular stamp. The stamp contains some illegible text, possibly a date or official seal.

- 3.4 În cazurile în care o infracțiune care necesită impunerea sancțiunilor monetare sau a amenzilor a fost depistată, o garanție poate fi solicitată pentru sancțiunile și amenzile ce pot fi impuse.
- 3.5 Garanția menționată la paragrafele 3.2 și 3.4 trebuie eliberată atunci când nu mai este necesară.
- 3.6 Niciuna dintre aceste prevederi nu trebuie să afecteze dreptul fiecărui stat Membru de a examina, reține, sechestra, confisca sau proceda cu bunurile în orice mod ce nu intră în contradicție cu drepturile și obligațiile Membrilor OMC.

4 Managementul riscurilor

- 4.1 Fiecare stat Membru trebuie, pe măsura posibilităților, să instituie sau să mențină un sistem de management al riscurilor la efectuarea controlului vamal.
- 4.2 Fiecare stat Membru trebuie să elaboreze și să aplice sistemul de management al riscurilor într-o manieră care să evite discriminarea arbitrară sau nejustificativă, sau să restricționeze disimulat comerțul internațional.
- 4.3 Fiecare stat Membru trebuie să concentreze controlul vamal și, pe măsura posibilităților celelalte controale de frontieră relevante, asupra transporturilor cu risc sporit și să accelereze acordarea liberului de vamă transporturilor cu grad de risc scăzut. De asemenea, un stat Membru poate alege, în mod aleatoriu, transporturile pentru astfel de controale, ca parte al sistemului său de management al riscurilor.
- 4.4 Sistemul de management al riscului fiecărui stat Membru trebuie să fie bazat pe evaluarea riscului prin criteriile de selectivitate corespunzătoare. Aceste criterii de selectivitate pot include, printre altele, poziția tarifară din Sistemul Armonizat, natura și descrierea bunurilor, țara de origine, țara de export, valoarea bunurilor, corespunderea înscrierilor comercianților și tipul mijlocului de transport.

5 Audit postvămuire

- 5.1 În vederea urgentării acordării liberului de vamă bunurilor, fiecare stat Membru trebuie să instituie sau să mențină sistemul de audit post vămuire pentru asigurarea respectării legislației vamale și altor legi și reglementări aferente.
- 5.2 Fiecare stat Membru trebuie să selecteze o persoană sau un consignatar pentru efectuarea auditului post-vămuire bazat pe criteriile de risc, care poate include criterii de selectivitate corespunzătoare. Fiecare stat Membru
-

trebuie să efectueze auditul post-vămuire într-un mod transparent. În cazul în care o persoană este implicată în procesul de audit și rezultatele finale au fost obținute, statul Membru trebuie, fără întârziere, să informeze despre rezultate persoana a cărei înregistrări au fost audiate, drepturile și obligațiile persoanei, precum și raționamentul rezultatelor.

5.3 Informațiile obținute în urma auditului post-vămuire pot fi utilizate în procedurile administrative și judiciare ulterioare.

5.4 Statele Membre trebuie, pe măsura posibilității, să utilizeze rezultatele auditului post-vămuire în aplicarea managementului riscurilor.

6 Stabilirea și publicarea timpului mediu de acordare a liberului de vamă

6.1 Statele Membre sunt îndemnate să cronometreze și să publice periodic și într-un mod coerent, timpul mediu de acordare a liberului de vamă, folosind ca instrumente, printe altele și Studiul de acordare a liberului de vamă al Organizației Mondiale a Vămirilor (în continuare OMV).⁶

6.2 Statele Membre sunt îndemnate să transmită Comitetului experiența sa în măsurarea timpului mediu de acordare a liberului de vamă, inclusiv metodologiile utilizate, blocajele identificate, precum și orice efecte rezultative asupra eficienței.

7 Măsuri de facilitare a comerțului pentru agenții economici autorizați

7.1 Fiecare stat Membru trebuie să ofere măsuri de facilitare a comerțului adiționale la efectuarea procedurilor de import, export sau tranzit și formalităților conexe, în conformitate cu paragraful 7.3, pentru agenții care îndeplinesc criteriile specificate, denumiți în continuare agenți economici autorizați. În mod alternativ, statele Membre pot face aceste măsuri de facilitare a comerțului, prin prisma procedurilor vamale, valabile în general pentru toți agenții economici fără a fi necesar să se stabilească un sistem separat.

7.2 Criteriile specificate pentru obținerea statutului de agentului economic autorizat trebuie să fie legate de corespunderea, sau riscul de necorespundere cu cerințele specificate în legile, regulamentele și procedurile statului Membru.

(a) Astfel de criterii, care trebuie să fie publicate, pot include:

(i) înregistrări corespunzătoare a respectării legislației și reglementărilor vamale;

⁶ Fiecare stat Membru poate determina domeniul de aplicare și metodologia măsurărilor timpului mediu în funcție de necesitățile și capacitățile sale.

- (ii) sistem de management a înregistrărilor ce permite efectuarea controalelor interne necesare;
- (iii) solvabilitate financiară, inclusiv dacă este cazul acordarea unei asigurări sau garanții suficiente; și
- (iv) siguranța lanțului de aprovizionare.

(b) Astfel de criterii nu trebuie:

- (i) să fie elaborate sau aplicate astfel încât să permită crearea unei discriminări nejustificate a agenților economici, între care predomină aceleași condiții; și
- (ii) să extindă posibilitatea restricționării participării întreprinderilor mici și mijlocii.

7.3 Măsurile prevăzute de paragraful 7.1 trebuie să includă cel puțin trei dintre următoarele măsuri:⁷

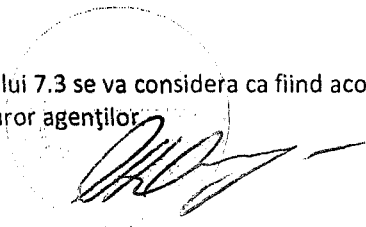
- (a) cerința redusă a documentelor și datelor, după caz;
- (b) rata scăzută a controalelor fizice și examinărilor, după caz;
- (c) urgentarea acordării liberului de vamă, după caz;
- (d) amânarea achitării taxei vamale, impozitelor, tarifelor și plăților;
- (e) utilizarea garanțiilor globale sau reduse;
- (f) declarație vamală unică pentru toate importurile sau exporturile efectuate într-o anumită perioadă;
- g) vămuirea bunurilor la sediul agentului economic autorizat sau în alte locuri acceptate de autoritatea vamală.

7.4 Statele Membre sunt îndemnate să dezvolte schemele de agenți economici autorizați pe baza standardelor internaționale, unde astfel de standarde există, cu excepția standardelor ce ar putea servi ca mijloace dezavantajoase sau inefective pentru îndeplinirea obiectivelor legitime propuse.

7.5 Pentru a dezvolta măsurile de facilitare a schimburilor comerciale, oferite agenților economici, statele Membre vor oferi altor Membri posibilitatea de a negocia recunoașterea reciprocă a sistemelor de agenți economici autorizați.

7.6 Statele Membre trebuie să facă schimb de informații relevante, prin intermediul Comitetului, referitor la sistemele de agenți economici autorizați în vigoare.

⁷ Măsura enumerată la lit.(a)-(g) a paragrafului 7.3 se va considera ca fiind acordată agenților economici autorizați dacă aceasta este în general disponibilă tuturor agenților

8 Livrările urgente

8.1 Fiecare stat Membru trebuie să aprobe sau să mențină proceduri care permit urgentarea punerii în libera circulație cel puțin a bunurilor introduse pe cale aeriană, pentru persoanele care solicită astfel de proceduri, totodată menținând controlul vamal.⁸ Dacă statul Membru utilizează un criteriu⁹ care limitează solicitantii, statul Membru poate prevedea în criterii ca solicitantul, pentru aplicarea procedurii descrise la paragraful 8.2 pentru livrările urgente, trebuie:

- (a) să asigure o infrastructură corespunzătoare și să achite costurile vamale ce țin de perfectarea livrărilor urgente, în cazurile în care solicitantul întrunește condițiile statului Membru pentru ca astfel de perfectare să fie efectuată în locul special amenajat;
- (b) să prezinte înainte de sosirea bunurilor livrate urgent informațiile necesare pentru punerea în liberă circulație;
- (c) să evalueze plățile limitate la costul aproximativ al serviciilor prestate la efectuarea procedurii descrise în paragraful 8.2;
- (d) să mențină un grad sporit al controlului livrărilor urgente prin utilizarea securității interne, logisticii și a tehnologiei de urmărire de la preluare până la ridicare;
- (e) să asigure livrare urgentă de la preluare până la ridicare;
- (f) să-și asume responsabilitatea pentru plata tuturor taxelor vamale, impozite, tarife și plăți față de autoritatea vamală pentru bunuri;
- (g) să aibă înregistrări pozitive de conformare cu legislația vamală, legile și reglementările aferente;
- (h) să se conformeze cu alte condiții legate direct de executarea efectivă a legilor, regulamentelor, reglementărilor și cerințelor procedurale a statului Membru, care se referă în mod special pentru a fi oferită procedura descrisă la paragraful 8.2.

8.2 Cu privire la paragrafele 8.1 și 8.3, statele Membre trebuie:

- (a) să minimizeze numărul documentelor solicitate pentru punerea în libera circulație a bunurilor livrate urgent, în conformitate cu paragraful 1 al art.10, și pe măsura posibilității, să acorde liberul de vamă în baza unei singure depuneri de documente la anumite livrări;
- (b) să permită plasarea cât mai rapidă în libera circulație a livrărilor urgente, cu condiția că informațiile necesare pentru vămuire au fost depuse;

⁸ În cazurile în care un stat Membru deja are procedura prevăzută la paragraful 8.2, această dispoziție nu impune introducerea de către statul Membru a unei proceduri separate de urgentare a punerii în libera circulație.

⁹ Astfel de criteriu la aplicare, dacă este cazul, trebuie să fie suplimentar față de cerințele statului Membru pentru operarea cuvenită cu toate bunurile sau livrările efectuate pe cale aeriană.

- (c) să pretindă să aplice tratamentul specificat la lit.(a) și (b) față de expedieri indiferent de masa sau costul acestora și recunoscînd că statului Membru i se permite de a cere proceduri suplimentare la introducere, inclusiv declarații și documente ce atestă achitarea taxelor și plăților și să limiteze astfel de proceduri în funcție de tipul bunurilor, cu condiția că procedurile nu se limitează la bunuri a căror valoare este redusă, cum ar fi documentele; și
- (d) să prevadă, pe măsura posibilului, pentru livrările mărunte sau care sunt scutite de plata taxelor și plăților vamale datorită valorii în vamă mici, în afară de unele bunuri prescrise. Taxele interne, cum ar fi TVA și accize, aplicate la import în corespundere cu Articolul III al GATT 1994 nu sunt obiectul prezentei dispoziții.

8.3 Niciuna din prevederile paragrafelor 8.1 și 8.2 nu afectează dreptul unui stat Membru de a examina, reține, sechestra, confisca sau interzice introducerea bunurilor, sau de a efectua procedura de audit post-vămuire, inclusiv în conexiune cu sistemul de management al riscurilor. Mai mult ca atît, niciuna din prevederile paragrafelor 8.1 și 8.2 nu împiedică un stat Membru să solicite, ca condiție pentru acordarea liberului de vamă, prezentarea informațiilor suplimentare și îndeplinirea cerințelor de licențiere neautomatizată.

9 Bunurile perisabile¹⁰

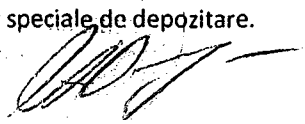
9.1 În vederea prevenirii pierderilor evitabile sau deteriorării bunurilor perisabile și cu condiția că toate cerințele de reglementare au fost întrunite, fiecare stat Membru trebuie să acorde liberul de vamă bunurilor perisabile:

- (a) în circumstanțe normale în cel mai scurt timp posibil; și
- (b) în cazuri excepționale, cînd ar fi oportun efectuarea acestuia în orele extraprogram de activitate a autorității vamale și celorlalte autorități implicate.

9.2 Fiecare stat Membru acordă prioritate bunurilor perisabile cînd programează orice examinări ce pot fi necesare.

9.3 Fiecare stat Membru organizează sau permite importatorilor să depoziteze în condițiile necesare bunurile perisabile pînă la punerea acestora în libera circulație. Statele Membre pot solicita ca orice loc de depozitare organizat de importator să fie aprobat sau desemnat de autoritățile competente. Transportarea bunurilor către locul de depozitare, inclusiv autorizarea agenților ce transportă aceste bunuri, poate fi supusă aprobării, dacă este necesar, de către autoritățile competente. Statul

¹⁰ În sensul prezentei dispoziții, bunurile perisabile sînt bunurile care se descompun rapid din cauza caracteristicilor sale naturale, în particular din lipsa condițiilor speciale de depozitare.

Membru trebuie, pe măsura posibilității și în conformitate cu legislația națională, la cererea importatorului să asigure efectuarea tuturor procedurilor necesare pentru ca plasarea în liberă circulație să fie efectuată în aceste locuri de depozitare.

9.4 În cazurile de rețineri semnificative la acordarea bunurilor perisabile a liberului de vamă și în baza unei cereri scrise, statul Membru în care se efectuează importul, pe măsura posibilităților, oferă o înștiințare cu privire la motivele ce au dus la întârziere.

Articolul 8: Cooperarea între autoritățile prezente la frontieră

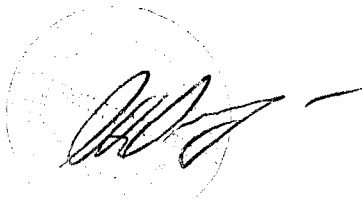
1. Fiecare stat Membru trebuie să asigure că autoritățile și agențiile sale responsabile de efectuarea controlului la frontieră și a procedurilor aferente importului, exportului și tranzitului de bunuri cooperează între ele și coordonează activitatea sa în scopul facilitării comerțului.

2. Fiecare stat Membru trebuie, pe măsura posibilității și practicabilității, să coopereze în baza condițiilor stabilite cu alte state Membre cu care are frontieră comună în scopul coordonării procedurilor de la punctele de trecere a frontierei pentru facilitarea comerțului transfrontalier. O astfel de cooperare poate include:

- (a) alinierea zilelor și orelor lucrătoare;
- (b) alinierea procedurilor și formalităților;
- (c) dezvoltarea și utilizarea în comun a mijloacelor și facilităților;
- (d) efectuarea controalelor comune;
- (e) organizarea posturilor de control la frontieră după principiul unei singure opriri.

Articolul 9: Transportarea sub supraveghere vamală a bunurilor destinate importului

Fiecare stat Membru trebuie, pe măsura posibilității și cu condiția respectării tuturor reglementărilor, să permită transportarea pe teritoriul său a bunurilor destinate importului, sub supraveghere vamală, de la biroul vamal de intrare către alt birou vamal aflat pe teritoriul său, la care bunurile urmează a fi plasate în libera circulație sau vămuite.

A handwritten signature in black ink is written over a circular stamp. The signature is stylized and appears to be a set of initials. The stamp is faint and mostly illegible, but it is circular in shape.

Articolul 10: Formalitățile legate de operațiunile de import, export și tranzit

1 Formalitățile și cerințele față de documentație

1.1 În vederea minimizării varietății și complexității formalităților legate de efectuarea operațiunilor de import, export și tranzit și pentru reducerea și simplificarea documentației necesare pentru import, export și tranzit, luând în considerație obiectivele politicii de drept și altor factori ca schimbarea circumstanțelor, noile informații relevante, practicile de afaceri, disponibilitatea de tehnici și tehnologii, cele mai bune practici internaționale și contribuțiile părților interesate, fiecare stat Membru trebuie să revizuiască aceste formalități și cerințele față de documentație și în baza revizuirii să asigure, după caz, că aceste formalități și cerințe față de documentație sunt:

- (a) adoptate și/sau aplicate în scopul plasării cât mai urgente în liberă circulație a bunurilor și în special a bunurilor perisabile;
- (b) adoptate și/sau aplicate într-un mod care are drept scop reducerea timpului și costurilor pentru conformare de către comercianți și agenți economici;
- (c) cea mai mică măsură de restricționare a comerțului aleasă, în cazul în care două sau mai multe măsuri alternative sunt rezonabil disponibile pentru îndeplinirea obiectivelor de politici și obiectivelor în cauză; și
- (d) anulate, inclusiv părți ale acestora, dacă nu mai sunt necesare.

1.2 Comitetul trebuie să elaboreze proceduri pentru schimbul informației relevante și celor mai bune practici între statele Membre, în modul potrivit.

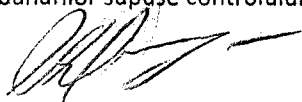
2 Acceptarea copiilor

2.1 Fiecare stat Membru, după caz, va pretinde să accepte copiile pe suport de hârtie sau electronic a documentelor solicitate la perfectarea formalităților legate de operațiunile de import, export sau tranzit.

2.2 Dacă o instituție guvernamentală a unui stat Membru deja deține originalul unui astfel de document, orice altă instituție a statului Membru trebuie să accepte copia pe suport de hârtie sau electronică, după caz, de la instituția care deține originalul în locul documentului original.

2.3 Un stat Membru nu trebuie să ceară originalul sau copia declarației vamale de export depuse la autoritatea vamală a statului Membru de export ca o condiție pentru import.¹¹

¹¹ Nimic din acest paragraf nu interzice statului Membru să solicite documentele, cum ar fi certificatele, permisele sau licențele ca o condiție pentru importul bunurilor supuse controlului sau reglementării.

3 Aplicarea standardelor internaționale

3.1 Statele Membre sunt îndemnate să aplice standardele internaționale relevante sau părți ale acestora ca o bază pentru formalitățile și procedurile aferente importului, exportului și tranzitului, cu excepția celor prevăzute altfel în prezentul Acord.

3.2 Statele Membre sunt îndemnate să ia parte, în limita resurselor disponibile, la pregătirea și revizuirea periodică a standardelor internaționale relevante de către organizațiile internaționale corespunzătoare.

3.3 Comitetul va elabora proceduri pentru efectuarea schimbului de informații relevante între statele Membre și cele mai bune practici de implementare a standardelor internaționale, după necesitate.

De asemenea, Comitetul poate invita organizațiile internaționale relevante pentru a dezbate lucrul său asupra standardelor internaționale. După caz, Comitetul poate identifica standarde specifice care prezintă o importanță deosebită pentru statele Membre.

4 Ghișeul unic

4.1 Statele Membre trebuie să pretindă să îniințeze sau să mențină ghișeul unic, ce permite comercianților să prezinte documentația și/sau datele solicitate la importul, exportul sau tranzitul bunurilor prin intermediul unui singur punct de intrare pentru toate autoritățile sau instituțiile participante. După examinarea de către autoritățile sau instituțiile participante a documentației și/sau a datelor, rezultatele trebuie să fie prezentate solicitanților, prin intermediul ghișeului unic, în timp util.

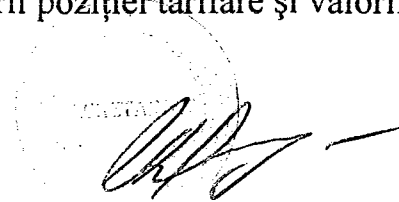
4.2 În cazurile în care documentația și/sau datee necesare au fost deja recepționate prin intermediul ghișeului unic, aceeași documentație și/sau datele nu trebuie să mai fie solicitate de către autorități sau instituții, cu excepția cazurilor urgente sau altor excepții limitate care sunt făcute publice.

4.3 Statele Membre trebuie să notifice Comitetul cu privire la detaliile funcționării ghișeului unic.

4.4 Statele Membre trebuie, pe măsura posibilității și practicabilității, să utilizeze tehnologii informaționale pentru susținerea ghișeului unic.

5 Efectuarea inspecțiilor înainte de expediție

5.1 Statele Membre nu trebuie să solicite efectuarea inspecțiilor înainte de expediție în scopul stabilirii poziției tarifare și valorii în vamă.

A handwritten signature in black ink is written over a circular official stamp. The stamp contains some illegible text, possibly a date or a reference number. The signature is a cursive script.

5.2 Fără a aduce atingere drepturilor statelor Membre la efectuarea altor tipuri de inspecții, care nu sunt menționate în paragraful 5.1, statele Membre sunt îndemnate să nu introducă sau aplice noi cerințe cu privire la efectuarea acestora.¹²

6 Utilizarea brokerilor vamali

6.1 Fără a aduce atingere politicii importante acordate de unele state Membre care mențin rolul special al brokerilor vamali, odată cu intrarea în vigoare a prezentului Acord statele Membre nu trebuie să instituie utilizarea obligatorie a brokerilor vamali.

6.2 Fiecare stat Membru trebuie să notifice Comitetul și să publice prevederile sale la utilizarea brokerilor vamali. Orice modificări ulterioare aduse acestor prevederi trebuie să fie notificate și publicate prompt.

6.3 În ceea ce privește licențierea brokerilor, statele Membre trebuie să aplice reguli ce sunt transparente și obiective.

7 Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme față de documentație

7.1 Fiecare stat Membru trebuie, în conformitate cu prevederile paragrafului 7.2, să aplice proceduri vamale comune și cerințe uniforme față de documentația solicitată pentru punerea în liberă circulație sau vămuirea bunurilor pe întregul său teritoriu.

7.2 Nimic din acest articol nu interzice statului Membru:

- (a) diferențierea procedurilor și documentației solicitate în baza naturii și tipului bunurilor sau modalității de transport;
- (b) diferențierea procedurilor și documentației solicitate în baza managementului riscurilor;
- (c) diferențierea procedurilor și documentației solicitate pentru scutirea totală sau parțială de la plata taxelor și impozitelor aferente importului;
- (d) utilizarea declarației sau procesării electronice; sau
- (e) diferențierea procedurilor sale și documentației solicitate în conformitate cu Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

8 Bunurile neacceptate

8.1 În cazul în care bunurile prezentate la import nu sunt acceptate de către autoritățile competente ale statului Membru din cauza necorespunderii acestora reglementărilor sanitare sau fitosanitare sau reglementărilor tehnice, statul Membru trebuie, sub rezerva și în conformitate cu legislația și reglementările sale, să

¹² Acest paragraf se referă la inspecțiile efectuate înainte de expediție, prevăzute de Acordul OMC privind inspecția înainte de expediție și nu exclude inspecțiile efectuate înainte de expediție în scopuri sanitare și fitosanitare.

permite importatorului să expedieze sau returneze bunurile neacceptate exportatorului sau unei alte persoane desemnate de exportator.

8.2 Atunci cînd opțiunea prevăzută paragraful 8.1 este acordată și importatorul eșuează să o exercite, autoritatea competentă poate lua un curs diferit de procedare cu astfel de bunuri neconforme.

9 Admiterea temporară a bunurilor și perfecționarea activă și pasivă

9.1 Admiterea temporară a bunurilor

Fiecare stat Membru trebuie să permită, după cum este prevăzut în legile și reglementările sale, ca bunurile introduse pe teritoriul său vamal, condiționat să fie scutite parțial sau total de la achitarea drepturilor de import, în cazul în care astfel de bunuri sunt introduse pe teritoriul său vamal cu un anumit scop, sunt destinate reexportului într-o anumită perioadă și nu au suferit vreo modificare cu excepția deprecierei normale și pierderilor cauzate de uzura lor.

9.2 Perfecționarea activă și pasivă

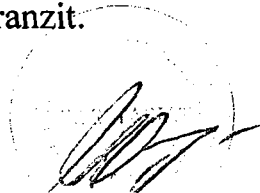
- (a) Fiecare stat Membru trebuie să permită, după cum este prevăzut de legile și reglementările sale, perfecționarea activă și pasivă a bunurilor. Bunurile admise pentru perfecționare pasivă pot fi reimportate cu exonerarea totală sau parțială de la plata drepturilor de import, în conformitate cu legile și reglementările statului Membru.
- (b) În sensul prezentului articol, termenul „perfecționare activă” semnifică regimul vamal în cadrul căruia anumite bunuri pot fi introduse pe teritoriul vamal al statului Membru și scutite de plata drepturilor de import sau pot beneficia de restituirea taxelor vamale în baza faptului că aceste bunuri sunt destinate includerii în procesul de producție, prelucrare sau reparație cu exportarea ulterioară.
- (c) În sensul prezentului articol, termenul „perfecționare pasivă” semnifică regimul vamal în cadrul căruia bunurile aflate în libera circulație pe teritoriul vamal al unui stat Membru pot fi exportate temporar pentru a fi incluse în procesul de producție, prelucrare sau reparație după care reimportate.

Articolul 11: Liberalizarea tranzitului

1. Orice reglementări sau formalități în legătură cu traficul de tranzit, impuse de un stat membru nu vor:

A handwritten signature in black ink is written over a circular stamp. The stamp contains some illegible text and a central emblem. A horizontal line extends to the right from the end of the signature.

- (a) fi menținute dacă circumstanțele sau obiectivele care au condus la adoptarea lor nu mai există sau dacă circumstanțele modificate sau obiectivele pot fi abordate într-un mod rezonabil și într-un mod mai puțin restrictiv pentru comerț;
 - (b) fi aplicate într-un mod în care ar putea fi considerate ca o restricție deghizată pentru traficul de tranzit.
2. Traficul de tranzit nu va fi condiționat de colectarea oricăror plăți sau taxe impuse pentru tranzit, cu excepția acelor plăți percepute pentru serviciile de transport sau cele proporționale cu cheltuielile administrative aferente tranzitului sau cu costul serviciilor prestate.
3. Statele Membre nu vor aplica sau menține restricții voluntare sau măsuri similare pentru traficul de tranzit. Totodată, aceste prevederi nu vor fi aplicate în detrimentul reglementărilor naționale privind traficul de tranzit, fie existente fie care urmează a fi adoptate în viitor sau prevederilor înțelegerilor bilaterale și multilaterale care se conformează normelor OMC.
4. Fiecare stat Membru trebuie să acorde bunurilor ce vor fi tranzitate prin teritoriul oricărui alt stat Membru un tratament nu mai puțin favorabil decât cel ce ar fi acordat unor astfel de bunuri, dacă ele ar fi fost transportate de locul lor de plecare la cel de destinație fără a trece prin teritoriul acestor state Membre.
5. Membrii sunt îndemnați să pună la dispoziție, în cazul în care există astfel de posibilități, infrastructură separată fizic (benzi, locuri de staționare și similare) pentru traficul aflat în tranzit.
6. Formalitățile, cerințele față de documentație și controlului vamal al transporturilor care se află în tranzit nu trebuie să fie mai complicate decât este strict necesar pentru:
- (a) identificarea bunurilor; și
 - (b) asigurarea respectării cerințelor de tranzit.
7. Odată ce bunurile au fost plasate în regim de tranzit și au fost autorizate pentru a continua de la punctul de plecare, de pe teritoriul statului Membru, acestea nu vor mai fi supuse oricăror taxe vamale sau reținerilor și restricționărilor inutile pînă cînd nu vor încheia procedura de tranzit la punctul de destinație pe teritoriul statului Membru.
8. Statele Membre nu trebuie să aplice reglementări tehnice și de evaluare a conformității conform prevederilor Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului bunurilor aflate în tranzit.

9. Statele Membre trebuie să permită și să asigure posibilitatea depunerii și prelucrării prealabile a documentației și datelor aferente tranzitului și examinarea acestora înainte de sosire.

10. Odată cu sosirea transportului aflat în tranzit la biroul vamal prin care va fi părăsit teritoriul statului Membru, acesta încheie prompt procedura de tranzit în cazul în care toate cerințele referitoare la procedura de tranzit au fost respectate.

11. În cazul în care un membru solicită o asigurare sub formă de garanție, depozit sau un alt instrument financiar sau non-financiar¹³ pentru transporturile efectuate în regim de tranzit, o astfel de garanție se va limita doar la asigurarea faptului că cerințele care reies dintr-o astfel de operațiune de tranzit sunt îndeplinite.

12. Odată ce statul Membru a stabilit că toate cerințele privind efectuarea tranzitului au fost îndeplinite, garanția va fi returnată fără întârziere.

13. Fiecare stat Membru trebuie, în conformitate cu legislația și reglementările sale, să permită garanțiile globale care acoperă mai multe tranzacții ale aceluiași agent economic sau reînnoirea garanțiilor fără plată pentru tranzacțiile ulterioare.

14. Fiecare stat Membru face disponibilă informația relevantă pe care o folosește pentru a stabili o garanție, inclusiv pentru o singură tranzacție și, după caz, pentru tranzacții multiple.

15. Fiecare stat Membru poate solicita utilizarea unor convoaie sau escorte vamale pentru operațiunile de tranzit, doar în circumstanțele în care există un risc sporit sau atunci când conformarea cu legislația și reglementările vamale nu poate fi asigurată prin utilizarea unei garanții. Regulile generale aplicabile convoaielor sau escortelor vamale trebuie să fie publicate în conformitate cu Articolul 1.

16. Statele Membre vor precăuta să coopereze și să coordoneze între ei, în scopul de a spori liberalizarea tranzitului. Astfel de cooperare și coordonare poate include, dar nu se limitează la înțelegeri privind:

(a) plăți;

(b) formalitățile și cerințele legale; și

(c) funcționarea practică a regimurilor de tranzit.

17. Fiecărui stat Membru se recomandă să depună eforturi pentru a desemna un coordonator național în adresa căruia statele Membre vor putea adresa întrebări și propuneri privind buna funcționare a operațiunilor de tranzit.

¹³ Nimic din această dispoziție nu trebuie să interzică statului Membru să mențină procedurile existente în care mijloacele de transport pot constitui o garanție la efectuarea operațiunilor de tranzit.

Articolul 12: Cooperarea vamală

1 Măsuri pentru promovarea cooperării

1.1 Statele Membre sunt de acord cu privire la importanța de a se asigura ca comercianții să își conștientizeze obligațiile la care urmează să se conformeze, încurajând conformarea voluntară care va permite importatorilor să se autosesizeze și să întreprindă măsuri de ajustare fără a fi penalizați în anumite circumstanțe precum și să inițieze măsuri mai aspre pentru comercianții care nu respectă aceste obligațiuni.¹⁴

1.2 Statele Membre sunt îndemnate să facă schimb de informații privind cele mai bune practici în gestionarea conformității vamale, inclusiv prin intermediul Comitetului. De asemenea, statele Membre sunt îndemnate să coopereze în domeniul ghidurilor sau asistenței tehnice și consolidarea capacităților în vederea gestionării măsurilor de conformare, precum și sporirea eficienței acestora.

2 Schimbul de informații

2.1 La solicitare și în baza dispozițiilor prezentului articol, statele Membre vor face schimb de informații prevăzute în paragraful 6.1(b) și/sau (c) cu scopul de a verifica o declarație de import sau export în acele cazuri identificate în care există motive întemeiate să fie pusă la îndoială veridicitatea sau exactitatea declarației.

2.2 Fiecare stat Membru trebuie să prezente Comitetului informațiile despre punctul de contact prin intermediul căruia se va efectua schimbul de informații.

3 Verificarea

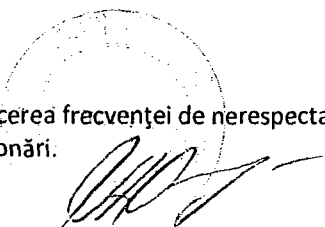
Un Membru poate depune solicitarea pentru informații doar după efectuarea tuturor procedurilor de verificare a declarației vamale de import sau export și după ce a cercetat toată documentația relevantă.

4 Solicitarea

4.1 Statul Membru solicitant trebuie să adreseze statului Membru solicitat o cerere în formă scrisă pe suport de hârtie sau în format electronic, de comun acord într-o limbă oficială a OMC sau alta convenită, inclusiv:

- (a) subiectul în cauză, inclusiv, acolo unde este cazul și este disponibil, numărul declarației de export corespunzătoare declarației de import în cauză;

¹⁴ O astfel de activitate are drept scop reducerea frecvenței de nerespectare, și, în consecință reducerea necesității schimbului de informații cu privire la sancționări.

- (b) scopul pentru care statul Membru solicitant cere informațiile sau documentația, numele și datele de contact ale persoanelor la care cererea face referință, dacă este cunoscut;
- (c) în cazul în care este necesar pentru statul Membru solicitat, confirmarea¹⁵ verificării, dacă este cazul;
- (d) informații sau documentație specifică solicitată;
- (e) denumirea biroului de la care a parvenit cererea;
- (f) referința la prevederile legislației și sistemului juridic al statului Membru solicitant care reglementează colectarea, protecția, utilizarea, divulgarea, reținerea și punerea la dispoziție a informațiilor confidențiale și datelor cu caracter personal.

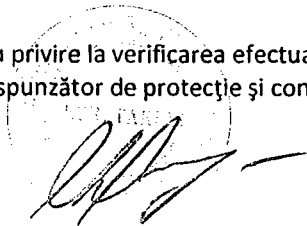
4.2 Dacă statul Membru solicitant nu îndeplinește o condiție din orice subparagraf din paragraful 4.1, acest fapt trebuie specificat în cerere.

5 Protecția și confidențialitatea

5.1 Membru solicitant, respectând prevederile paragrafului 5.2, trebuie:

- (a) să păstreze toate informațiile sau documentația oferită de statul Membru solicitat în strictă confidențialitate și să asigure cel puțin același nivel de protecție și confidențialitate prevăzut de legislația internă și sistemul juridic din statul Membru solicitat, descrisă în conformitate cu subparagrafele 6.1 (b) sau 6.1 (c);
- (b) să prezente informațiile sau documentația doar autorităților vamale care cercetează problema în cauză și vor folosi informația sau documentația numai în scopul prescris în cererea de informație, cu excepția cazurilor unde statul Membru solicitat este de acord cu alte condiții în formă scrisă;
- (c) nu va dezvălui informația sau documentele obținute fără acordul scris al statului Membru solicitat;
- (d) nu va utiliza informația sau documentația neverificată primite de la statul Membru solicitat în calitate de factor decisiv pentru a înlătura îndoială în orice circumstanțe;
- (e) va respecta orice condiții specifice cazului cercetat stabilite de statul Membru solicitat în ceea ce privește deținerea și punerea la dispoziție a informației, documentației sau datelor confidențiale și cu caracter personal; și

¹⁵ Aceasta poate include informații pertinente cu privire la verificarea efectuată în conformitate cu paragraful 3. Aceste informații trebuie supuse unui nivel corespunzător de protecție și confidențialitate prevăzute de statul Membru care efectuează verificarea.

- (f) la cerere, să informeze statul Membru solicitat referitor la toate deciziile și acțiunile luate cu privire la cazul cercetat în baza informației sau a documentației furnizate.

5.2 Un stat Membru solicitant poate fi în incapacabil în conformitate cu legislația internă și sistemului juridic de a se conforma cu oricare din prevederile stipulate în subpunctele paragrafului 5.1. În acest caz, statul Membru solicitant va specifica acest lucru în cerere.

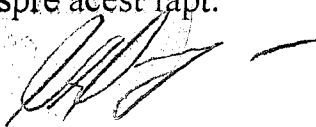
5.3 Statul Membru solicitat va trata orice cerere și informație de verificare, primită în conformitate cu paragraful 4, cu cel puțin același nivel de protecție și confidențialitate acordată informației similare deținute de acel stat.

6 Oferirea informațiilor

6.1 Sub rezerva dispozițiilor prezentului articol, statul Membru solicitat, în regim prompt trebuie să:

- (a) răspundă în scris, fie pe suport de hârtie sau format electronic;
- (b) ofere informațiile specifice astfel cum este prevăzut în declarația de import sau export, sau în declarație, în măsura posibilităților, împreună cu o descriere a nivelului de protecție și confidențialitate cerută de statul Membru solicitant;
- (c) în cazul în care parvine o cerere, să ofere informația specifică după cum este prevăzut în următoare documente, sau documentele care au fost atașate la declarația de import și export, în cazul în care acestea sunt disponibile: factura comercială (invoice), lista încărcăturii (packing list), certificat de origine și conosamentul în forma în care acestea au fost depuse, fie pe suport de hârtie sau electronic, împreună cu o descriere a nivelului de protecție și confidențialitate cerut de statul Membru solicitant;
- (d) confirme că documentele prezentate sunt copii autentice;
- (e) prezinte informația sau să răspundă la solicitare, în măsura posibilității, în termen de până la 90 de zile de la data emiterii cererii.

6.2 Statul Membru solicitat poate cere, în conformitate cu legislația și sistemul său juridic, o garanție înainte de a prezenta informații statului Membru solicitant, în care este specificat că informația ce va fi pusă la dispoziție nu va figura drept probă în anchete penale, proceduri judiciare, sau alte proceduri non-vamale, fără permisiunea scrisă a statului Membru solicitat. În cazul în care statul membru Solicitant nu poate să se conformeze acestei prevederi, acesta este obligat să notifice statul Membru solicitat despre acest fapt.

7 Amânarea sau refuzul cererii

7.1 Un stat Membru poate amâna sau refuza parțial sau în totalitate solicitarea de a prezenta careva informații și trebuie să informeze statul Membru solicitant despre cauzele acestui refuz, printre care:

- (a) ar contravine intereselor publice, după cum este reflectat în legislația națională și sistemul de drept al statului Membru solicitat;
- (b) prevederile legislației naționale și a sistemului juridic interzic divulgarea acestor informații. În acest caz statul Membru solicitat va prezenta solicitantului copia extrasului actului juridic care menționează acest lucru;
- (c) prezentarea informației ar împiedica aplicarea legii sau altfel ar împiedica desfășurarea unei anchete administrative sau judiciare, urmării penale sau a unei proceduri în curs de desfășurare;
- (d) este necesar acordul importatorului sau exportatorului, conform prevederilor legislației naționale și a sistemului juridic care reglementează colectarea, protecția, utilizarea, divulgarea, păstrarea și punerea la dispoziție a informațiilor confidențiale sau date cu caracter personal, iar această permisiune nu a fost obținută; sau
- (e) cererea pentru prezentarea informației a fost primită după expirarea termenului cu privire la păstrarea documentației, prevăzut de legislația statului Membru solicitat.

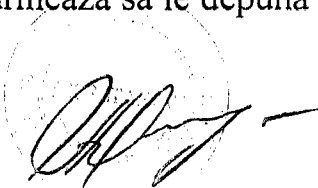
7.2 În contextul paragrafelor 4.2, 5.2 sau 6.2 executarea unor astfel de cereri va rămîne la discreția statului Membru solicitat.

8 Reciprocitatea

În cazul în care statul Membru solicitant consideră că nu se va putea conforma cu o cerere similară în cazul în care o astfel de cerere ar parveni de la statul Membru solicitat, sau în cazul în care acesta nu a pus încă în aplicare prezentul articol, acest fapt va fi menționat în cererea sa. Executarea unei astfel de cereri va rămîne la discreția statului membru solicitat.

9 Sarcina administrativă

9.1 Statul Membru solicitant trebuie să ia în considerare resursele și costurile administrative implicate din partea statului Membru solicitat, necesare pentru onorarea solicitării de informații. Statul Membru care depune solicitarea va lua în calcul proporționalitatea dintre interesele fiscale în urmărirea obținerii informațiilor și eforturile care urmează să le depună statul Membru solicitat pentru prezentarea acesteia.

9.2 În cazul în care un membru solicitat primește un număr mare de cereri de prezentare a informației, sau solicitări de prezentare a informațiilor din domenii greu de gestionat, aceasta creînd dificultăți în respectarea termenilor de timp, statul Membru solicitat poate cere Membrilor de a prioritiza cererile pentru a conveni asupra unei limite practice conform resurselor sale constrînse. În absența unei abordări stabilite de comun acord, executarea unor astfel de cereri va rămîne la discreția statului Membru solicitat, în baza rezultatelor propriei prioritizări.

10 Limitările

Statului Membru solicitat nu i se poate cere să:

- (a) modifice formatul declarațiilor sau procedurilor de import sau export;
- (b) să solicite alte documente decît cele atașate la declarația de import sau export, după cum este menționat la subparagraful 6.1 (c);
- (c) inițieze investigații în scopul obținerii informațiilor;
- (d) modifice perioada de păstrare a acestor informații;
- (e) să stabilească documentație pe suport de hîrtie unde a fost deja implementat formatul electronic;
- (f) traducă informația;
- (g) verifice exactitatea informațiilor; sau
- (h) prezinte informații care ar putea prejudicia interesele comerciale legitime ale anumitor întreprinderi, publice sau private.

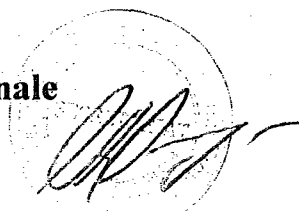
11 Utilizarea neautorizată sau divulgarea

11.1 În cazul unei nereguli în condițiile de utilizare sau divulgării informației schimbate în temeiul prezentului articol, statul Membru solicitant care a primit informația va comunica imediat statului Membru solicitat detaliile unei astfel de utilizări neautorizate sau divulgării informației și:

- (a) va întreprinde măsurile necesare pentru înlăturarea scurgerii de informații;
- (b) întreprinde măsurile necesare pentru a preveni o eventuală scurgere de informații în viitor; și
- (c) va notifica statul Membru solicitat despre măsurile întreprinse în temeiul subparagrafelor (a) și (b).

11.2 Statul Membru solicitat poate suspenda obligațiile asumate în baza prezentului articol față de statul Membru solicitant, pînă cînd nu vor fi întreprinse măsurile descrise în paragraful 11.1.

12 Acordurile bilaterale și regionale

12.1 Prevederile prezentului articol nu vor împiedica un stat Membru de a încheia sau menține un Acord bilateral, plurilateral sau regional care prevede schimbul de informații și date vamale, inclusiv într-un mod sigur și rapid, cum ar fi în mod automatizat sau înaintea sosirii bunurilor.

12.2 Prevederile prezentului articol nu vor fi interpretate într-un mod în care ar modifica sau afecta drepturile și obligațiunile deținute de statele Membre, care se află sub incidența unor astfel de acorduri bilaterale, plurilaterale, regionale sau alte acorduri care reglementează schimbul de informații și date vamale.

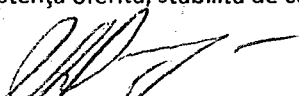
Secțiunea II

Prevederile tratamentului special și diferențiat pentru statele Membre în curs de dezvoltare și cele mai puțin dezvoltate

Articolul 13: Principiile generale

1. Prevederile din cadrul Articolelor 1 – 12 din prezentul Acord trebuie să fie implementate de către țările în curs de dezvoltare și țările slab dezvoltate în conformitate cu prezenta Secțiune, care se bazează pe modele aprobate în Anexa D al Acordului Cadru (WT/L/579) din iulie 2004 și paragraful 33 al Anexei E a Declarației Ministeriale din Honk Kong (WT/MIN(05)/DEC).
2. Asistența și suportul pentru dezvoltarea capacităților¹⁶ trebuie să fie acordate pentru a ajuta statele Membre în curs de dezvoltare și cele mai puțin dezvoltate la implementarea prevederilor prezentului Acord, în conformitate cu natura și domeniul de aplicare ale acestora. Gradul și perioada în care vor fi implementate dispozițiile prezentului acord trebuie să fie raportate la capacitățile statele Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate. În cazul în care statele Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate duc lipsa de capacitățile necesare pentru implementarea unor prevederi ale Acordului, implementarea acestora nu va fi obligatorie pînă cînd nu va fi dobîndită capacitatea de implementare necesară.
3. Țările Membre mai puțin dezvoltate își vor asuma obligațiuni doar în limita posibilităților existente conform nivelului de dezvoltare a țării, necesităților financiare și comerciale, capacităților administrative și instituționale.
4. Aceste reguli trebuie să fie aplicate dispozițiilor din Secțiunea II.

¹⁶ în sensul prezentului Acord, sintagma „asistență și suportul pentru dezvoltarea capacităților” poate însemna asistența tehnică, financiară sau orice alt fel de asistență oferită, stabilită de comun acord.

Articolul 14: Categoriile dispozițiilor

1. Sunt 3 categorii de dispoziții:

- (a) Categoria A conține prevederile pe care un stat Membru în curs de dezvoltare sau mai puțin dezvoltat le nominalizează pentru punerea în aplicare odată cu intrarea în vigoare a prezentului Acord, sau în cazul statului Membru mai puțin dezvoltat, pe parcursul unui an după intrarea în vigoare a acestuia, precum este menționat în articolul 15.
- (b) Categoria B conține prevederi pe care o țară Membră în curs de dezvoltare sau o țară Membră mai puțin dezvoltată le nominalizează pentru punerea în aplicare după expirarea perioadei de tranziție, după intrarea în vigoare a prezentului acord, conform prevederilor articolului 16.
- (c) Categoria C conține prevederi pe care o țară Membră în curs de dezvoltare sau o țară Membră mai puțin dezvoltată le nominalizează pentru punerea în aplicare după o perioadă de tranziție, după intrarea în vigoare a prezentului acord și care va necesita procurarea unor capacități de implementare prin furnizarea asistenței suportului în capacitățile de implementare, conform prevederilor articolului 16.

2. Fiecare țară membră în curs de dezvoltare sau mai puțin dezvoltată va alege desinestătător prevederile pe care le clasifică la fiecare din categoriile A, B și C.

Articolul 15: Notificarea și implementarea Categoriei A

1. La intrarea în vigoare a prezentului Acord, fiecare țară Membră în curs de dezvoltare va implementa prevederile de Categoria A. Acele angajamentele desemnate la Categoria A vor constitui astfel o parte integrantă a prezentului Acord.

2. O țară Membră mai puțin dezvoltată poate notifica Comitetul despre prevederile desemnate la Categoria A într-o perioadă de pînă la un an de la intrarea în vigoare a prezentului Acord. Fiecare din angajamentele asumate de către statele Membre mai puțin dezvoltate la Categoria A vor deveni parte integrantă din prezentul Acord.

Articolul 16: Notificarea termenilor limită pentru implementarea prevederilor de Categoria B și C

1. În ceea ce privește prevederile pe care o țară Membră în curs de dezvoltare nu le-a inclus în Categoria A, statul Membru poate amîna acestora în aplicare, în conformitate cu procedura stabilită în prezentul punct.

Țară Membră în curs de dezvoltare Categoria B

- (a) Odată cu intrarea în vigoare a prezentului Acord, fiecare țară Membră trebuie să notifice Comitetul despre prevederile pe care le-a desemnat la Categoria B și termenii orientativi pentru punerea lor în aplicare.¹⁷
- (b) La cel mult un an de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, fiecare țară Membră trebuie să notifice Comitetul despre termenii limită pentru implementarea prevederilor pe care le-a desemnat la Categoria B. Dacă o țară Membră în curs de dezvoltare, pînă la expirarea acestui termen, consideră că necesită timp adițional pentru a putea informa Comitetul despre termenii limită stabiliți, aceasta va putea solicita Comitetului extinderea perioadei pentru a permite efectuarea informării.

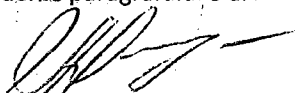
Țara Membră în curs de dezvoltare Categoria C

- (c) Odată cu intrarea în vigoare a prezentului Acord, fiecare țară Membră trebuie să notifice Comitetul despre prevederile pe care le-a desemnat la Categoria C și termenii orientativi pentru punerea lor în aplicare. În scopul asigurării transparenței, notificările depuse trebuie să includă informația cu privire la asistența și suportul tehnic pentru consolidarea capacităților necesare pentru implementarea prevederilor Acordului.¹⁸
- (d) După un an de la intrare în vigoare a Acordului, țările Membre în curs de dezvoltare și țările donatoare relevante, ținînd cont de înțelegerile deja existente, notificările transmise în baza paragrafului 1 al Articolului 22 și informației prezentate conform subparagrafului (c) de mai sus, trebuie să prezente Comitetului informația despre înțelegerile existente sau stabilite pentru a obține asistența și suportul tehnic pentru dezvoltarea capacităților necesare implementării prevederilor Categoriei C.¹⁹ Țara Membră în curs de dezvoltare participantă trebuie să informeze prompt Comitetul despre existența unor astfel de înțelegeri. Comitetul de asemenea va invita donatori non-Membri să prezinte informația despre aranjamente existente sau deja care au fost încheiate.
- (e) În termen de 18 luni de la data transmiterii informațiilor prevăzute în subparagraful (d), Membrii donatori și respectiv țările Membre în curs de dezvoltare trebuie să informeze Comitetul despre progresele înregistrate

¹⁷ Notificațiile depuse, de asemenea pot include alte informații suplimentare pe care statul Membru le consideră corespunzătoare. Statele Membre sunt îndemnate să ofere informații cu privire la autoritățile naționale responsabile de implementare.

¹⁸ Statele Membre de asemenea pot include informații cu privire la planurile sau proiectele naționale de punere în aplicare a facilitării comerțului, autoritățile naționale responsabile pentru punerea în aplicare, precum și donatorii cu care statul Membru a încheiat acorduri de primire a asistenței.

¹⁹ Astfel de înțelegeri vor fi încheiate în condiții convenite de comun acord, fie bilateral, fie prin intermediul organizațiilor internaționale, în conformitate cu prevederile paragrafului 3 al Articolului 21.

în ceea ce privește oferirea asistenței și suportului tehnic pentru consolidarea capacităților. Fiecare țară Membră în curs de dezvoltare, în același timp, va prezenta o listă cu termenii limită pentru implementare.

2. Cu privire la prevederile pe care statul Membru mai puțin dezvoltat nu le-a desemnat la Categoria A, statul Membru mai puțin dezvoltat pot amâna implementarea lor în conformitate cu cele prevăzute în prezentul Articol.

Țară membră mai puțin dezvoltată Categoria B

- (a) Cel târziu la un an după intrarea în vigoare a prezentului Acord, țara Membră mai puțin dezvoltată trebuie să notifice Comitetul despre prevederile atribuite la Categoria B și poate notifica despre termenii limită care au fost stabiliți pentru implementarea prevederilor de la Categoria B, luând în calcul nivelul maxim de flexibilitate acordat țărilor Membre mai puțin dezvoltate.
- (b) Cel târziu la 2 ani după expirarea termenului limită de notificare, menționat la subparagraful (a) de mai sus, fiecare țară Membră mai puțin dezvoltată trebuie să notifice Comitetul pentru a confirma desemnarea prevederilor și notifica despre termenii limită stabiliți pentru implementarea acestora. În cazul în care o țară Membră mai puțin dezvoltată, pînă la expirarea acestui termen limită, consideră că necesită timp adițional pentru notificarea termenilor definitiv, aceasta va putea solicita Comitetului extinderea perioadei pentru a permite efectuarea informării.

Țară membră mai puțin dezvoltată Categoria C

- (c) În scopul asigurării transparenței și facilitării înțelegerilor cu donatorii, la un an de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, fiecare țară Membră mai puțin dezvoltată trebuie să notifice Comitetul despre obiectivele pe care le-a stabilit la Categoria C, luând în calcul nivelul maxim de flexibilitate acordat țărilor Membre mai puțin dezvoltate.
- (d) La un an de la termenul limită stabilit în subparagraful (c), țara Membră mai puțin dezvoltată va informa despre asistența și suportul tehnic pentru consolidarea capacităților de care nevoie pentru implementare.²⁰
- (e) Nu mai târziu de doi ani de la notificarea efectuată conform subparagrafului (d) de mai sus, țările Membre mai puțin dezvoltate și țările Membre donatoare relevante, ținînd cont de notificările transmise

²⁰ Statele Membre de asemenea pot include informații cu privire la planurile sau proiectele naționale de punere în aplicare a facilitării comerțului, autoritățile naționale responsabile pentru punerea în aplicare, precum și donatorii cu care statul Membru a încheiat acorduri de primire a asistenței.

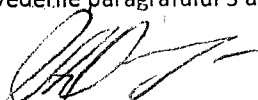
în baza subparagrafului (d) de mai sus trebuie să prezinte Comitetului informații cu privire la înțelegerile existente sau care intră în forță, care sunt necesare pentru oferirea asistenței și suportului pentru dezvoltarea capacităților necesare implementării prevederilor Capitolului C.²¹ Țara Membră mai puțin dezvoltată trebuie să informeze prompt Comitetul despre astfel de înțelegeri. Țările Membre mai puțin dezvoltate, în același timp, trebuie să notifice termenii orientativi pentru implementarea angajamentelor de la Categoria C, care sunt susținute de asistența și suportul din înțelegeri.

(f) Nu mai târziu de 18 luni de la data furnizării informațiilor prevăzute de subparagraful (e), Membrii donatori relevanți și respectiv țările Membre mai puțin dezvoltate trebuie să informeze Comitetul despre progresele înregistrate în ce privește oferirea asistenței și suportului în consolidarea capacităților. Fiecare țară Membră mai puțin dezvoltată, în același timp, notifică Comitetul cu privire la lista definitivată a termenilor limită pentru implementare.

3. Țările Membre în curs de dezvoltare și țările Membre mai puțin dezvoltate, care întâmpină dificultăți la prezentarea datelor stabilite pentru implementare și nu se încadrează în termenii limită stabiliți în paragrafele 1 și 2 pe motiv de lipsă a unei susțineri din partea donatorilor sau din motivul unei lipse de progres în ce privește obținerea unui ajutor sau asistenței tehnice, trebuie să notifice Comitetul pînă la expirarea termenilor limită care au fost stabiliți. Statele Membre convin să coopereze pentru a soluționa dificultățile de acest gen, ținînd cont de circumstanțele particulare și problemele specifice a țărilor Membre vizate. Comitetul trebuie să întreprindă măsuri, după caz, pentru a aborda dificultățile existente și unde este necesar, va prelungi pentru statul Membru termenul de prezentare a informației privind datele definitive de implementare a angajamentelor.

4. Cu trei luni înainte de termenul prevăzut la subparagrafele 1 (b) sau (e), sau în cazul unei țări Membre mai puțin dezvoltate conform prevederilor 2 (b) sau (f), Secretariatul trebuie să reamintească statului Membru dacă acesta nu a notificat despre data definitivată a implementării prevederilor pe care le-a desemnat la Categoriile B sau C. În cazul în care statul Membru nu invocă prevederile paragrafului 3, sau în cazul unei țări Membre în curs de dezvoltare a subparagrafului 1 (b), iar a unei țări Membre mai puțin dezvoltate a subparagrafului 2 (b), pentru prelungirea termenului limită și nici nu informează

²¹ Astfel de înțelegeri vor fi încheiate în condiții convenite de comun acord, fie bilateral, fie prin intermediul organizațiilor internaționale, în conformitate cu prevederile paragrafului 3 al Articolului 21.

despre datele definitive de implementare a angajamentelor, statul Membru trebuie să implementeze prevederile pe durata unui an de la termenul limită stipulat în subparagrafele 1 (b) sau (e), sau în cazul unei țări Membre mai puțin dezvoltate subparagrafelor 2 (b) sau (f), sau să prelungească termenul conform paragrafului 3.

5. În termen de cel mult 60 de zile după data pentru notificare a termenilor limită de implementare a prevederilor de la Categoriile B și C în conformitate cu paragrafele 1, 2, sau 3, Comitetul trebuie să ia act de anexele unde sunt prezentate termenii limită pentru implementare a prevederilor de la Categoriile B și C, inclusiv și altor date stabilite conform paragrafului 4, astfel aceste anexe devenind o parte integrantă din prezentul Acord.

Articolul 17: Mecanismul de avertizare prealabilă: Prelungirea termenului de implementare a prevederilor de la Categoriile B și C

1.

(a) Un stat Membru în curs de dezvoltare sau stat Membru mai puțin dezvoltat care consideră că va întâmpina dificultăți la implementarea prevederilor din Categoria B și C în termenii stabiliți conform subparagrafelor 1 (b) sau (e) al Articolului 16, sau în cazul unui stat Membru în curs de dezvoltare conform subparagrafelor 2 (b) sau (f) al Articolului 16, trebuie să notifice Comitetul. Statele Membre în curs de dezvoltare trebuie să notifice Comitetul nu mai târziu de 120 de zile pînă la expirarea termenului limită pentru implementare. Statele Membre mai puțin dezvoltate trebuie să notifice Comitetul nu mai târziu de 90 de zile înainte de data respectivă.

(b) Notificarea adresată către Comitet va cuprinde termenul nou la care statul Membru în curs de dezvoltare sau statul Membru mai puțin dezvoltat presupune să pună în aplicare prevederile în cauză. Notificarea, de asemenea, trebuie să indice motivele întârzierii estimate la implementarea prevederilor. Astfel de motive pot include necesitatea de asistență și suportul în consolidarea capacităților ce nu au fost anticipate anterior sau asistența și suportul adițional la sporirea capacităților.

2. În cazul în care cererea de extindere a termenului a unui stat Membru în curs de dezvoltare nu depășește perioada de 18 luni sau în cazul unui stat Membru mai puțin dezvoltat aceasta nu depășește perioada de 3 ani, aceasta va fi acceptată automat fără necesitatea intervenției Comisiei.

3. În cazul în care un stat Membru în curs de dezvoltare sau un stat Membru mai puțin dezvoltat consideră că are nevoie de o primă prelungire de termen mai

mare decît cel prevăzut în paragraful 2, sau o a doua sau alte prelungiri ulterioare, acesta va depune o cerere în adresa Comitetului, care va conține informațiile prevăzute în subparagraful 1 (b), nu mai tîrziu de 120 de zile pentru un stat Membru în curs d dezvoltare și nu mai tîrziu de 90 de zile pentru un stat Membru mai puțin dezvoltat, pînă la expirarea termenului limită stabilit inițial, sau termenului limită care a fost deja prelungit.

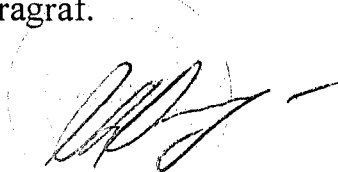
4. Comitetul trebuie să acorde atenția cuvenită cererilor de prelungire a termenilor limită luînd în considerare circumstanțele specifice acelor state Membre care au înaintat cererea. Aceste circumstanțe pot include și imposibilitatea sau întîrzieri în obținerea asistenței și suportului în consolidarea capacităților.

Articolul 18: Implementarea Categoriilor B și C

1. În conformitate cu paragraful 2 al Articolului 13, în cazul în care un stat Membru în curs de dezvoltare sau un stat Membru mai puțin dezvoltat, a îndeplinit procedurile prevăzute de paragrafele 1 sau 2 ale Articolelor 16 și 17, și în cazul în care nu a fost acceptată cererea de prelungire a termenului sau statul Membru în curs de dezvoltare sau statul Membru mai puțin se confruntă cu situația apariției unor dificultăți neprevăzute care împiedică acordarea unei extensii conform prevederilor Articolului 17, conștientizează că nu deține capacitățile necesare pentru a implementa o prevedere din Categoria C, acel Membru va notifica Comitetul despre incapacitatea sa de a pune în aplicare prevederea relevantă.

2. Comitetul trebuie să înființeze un Grup de Experți imediat și, în orice caz nu mai tîrziu de 60 de zile după recepționarea notificării de la un stat Membru în curs de dezvoltare sau statul Membru mai puțin dezvoltat relevant. Grupul de Experți va examina problema și va prezenta recomandările Comitetului într-o perioadă care nu depășește 120 de zile de la înființarea Grupului.

3. Grupul de Experți va fi compus din 5 membri independenți, cu o calificare înaltă în domeniile de facilitare a comerțului, asistență și suportul în consolidarea capacităților. Componenta grupului de Experți trebuie să asigure o proporție de Membri din statele în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate. În cazul în care este implicat un stat Membru mai puțin dezvoltat, Grupul de Experți trebuie să includă cel puțin un cetățean dintr-un stat Membru mai puțin dezvoltat. Dacă Comitetul nu este de acord cu componenta Grupului de experți pe parcursul a 20 de zile de la înființare, Directorul General, după o consultare cu Președintele Comitetului, trebuie să determine componenta Grupului de Experți în conformitate cu prevederile prezentului paragraf.

4. Grupul de experți trebuie să examineze autoevaluarea statului Membru despre lipsa capacităților de implementare și va înainta recomandări către Comitet. La etapa examinării recomandărilor înaintate de Grupul de Experți privind statul Membru mai puțin dezvoltat, Comitetul trebuie, dacă este cazul, să întreprindă măsuri care să faciliteze achiziționarea apacităților de implementare durabile.

5. Statul Membru nu trebuie să fie subiectul unei proceduri în conformitate cu prevederile Memorandumului privind Soluționarea Litigiilor din momentul în care statul Membru a notificat Comitetul despre incapacitatea sa de a implementa prevederile relevante, pînă la desfășurarea primei ședințe a Comitetului după ce primește recomandările Grupului de Experți. La ședință, Comitetul trebuie să examineze recomandările înaintate de către Grupul de Experți. Pentru un stat Membru mai puțin dezvoltat, procedurile în cadrul Memorandumului privind Soluționarea Litigiilor nu trebuie să fie aplicate neîndeplinirii prevederii respective, de la data notificării Comitetului despre incapacitatea de a implementa prevederea pînă la moment luării unei decizii de către Comitet, sau în termen de 24 de luni de la data primei reuniuni a Comitetului prevăzută mai sus, oricare din acestea avînd loc prima.

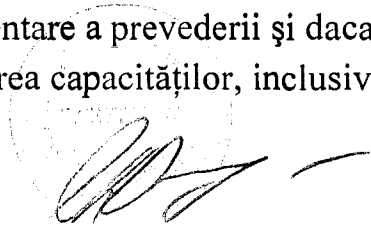
6. În cazul în care un stat Membru mai puțin dezvoltat pierde capacitatea de a pune în aplicare un angajament de Categoria C, acesta poate informa Comitetul și urma procedurile prevăzute în prezentul Articol.

Articolul 19: Schimbul dintre Categoriile B sau C

1. Statele Membre în curs de dezvoltare și statele Membre mai puțin dezvoltate care au efectuat notificarea cu privire la atribuirea prevederilor la Categoriile B și C pot schimba prevederile între Categoriile prin notificarea Comitetului. În cazul în care statul Membru solicită trecerea prevederii de la Categoria B la C, statul Membru trebuie să prezinte informații despre asistența și suportul necesar în consolidarea capacităților.

2. În cazul în care este necesar timp suplimentar pentru a pune în aplicare o prevedere, drept consecință a schimbului acesteia din Categoria B la C, Membrii pot:

- (a) să aplice prevederile Articolului 17, inclusiv să beneficieze de posibilitatea unei prelungiri automate; sau
- (b) să solicite o examinare de către Comitet a cererii Membrilor de extindere a perioadei de implementare a prevederii și dacă este cazul, a asistenței și suportului în consolidarea capacităților, inclusiv și posibilitatea efectuării

unei reexaminări și recomandări de către Grupul de Experți, conform prevederilor Articolului 18; sau

- (c) în cazul unui stat Membru mai puțin dezvoltat, orice termen nou de implementare, mai mare de patru ani de la termenul inițial notificat în cadrul Categoriei B, trebuie să fie acceptat de către Comitet. Adicional, statul Membru mai puțin dezvoltat trebuie să continue să aplice Articolul 17. Se înțelege că asistența și suportul în consolidarea capacităților este necesară pentru statul Membru mai puțin dezvoltat la o atare schimbare.

**Articolul 20: Perioada de grație pentru aplicarea prevederilor
Memorandumului privind Regulile și Procedurile de Soluționare a Litigiilor**

1. Pentru o perioadă de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, prevederile Articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, după cum au fost elaborate și aplicate prin Memorandumul privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor, nu se vor aplica pentru soluționarea litigiilor împotriva unui stat Membru în curs de dezvoltare în raport cu prevederile pe care le-a desemnat la Categoria A.
2. Pentru o perioadă de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, prevederile Articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, după cum au fost elaborate și aplicate prin Memorandumul privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor, nu se vor aplica pentru soluționarea litigiilor împotriva unui stat Membru mai puțin dezvoltat în raport cu prevederile pe care le-a desemnat la Categoria A.
3. Pentru o perioadă de 8 ani de la intrarea în vigoare a prevederilor desemnate la Categoria B și C de către un stat Membru mai puțin dezvoltat, prevederile Articolelor XXII și XXIII din GATT 1994 după cum au fost elaborate și aplicate prin Memorandumul privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor nu se vor aplica pentru soluționarea litigiilor în raport cu un stat Membru mai puțin dezvoltat în ceea ce privește aceste prevederi.
4. Fără a aduce atingere perioadei de grație pentru punerea în aplicare a Memorandumului privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor, și înainte de depunerea unei solicitări pentru consultări în temeiul articolelor XXII sau XXIII ale GATT 1994, și la orice etapă a procedurii de soluționare a litigiilor în raport cu un stat Membru mai puțin dezvoltat, un stat Membru trebuie să acorde o atenție deosebită la situația specifică a statului Membru mai puțin dezvoltat. În acest sens, Membrii trebuie să se rezerveze de la abordarea subiectelor în contextul Memorandumului privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor când este vorba de un stat Membru mai puțin dezvoltat.

5. Fiecare stat Membru trebuie, la solicitare, în perioada de grație acordată conform prezentului Articol, să ofere altor Membri posibilități corespunzătoare pentru a permite discutarea problemelor legate de punerea în aplicare a prevederilor prezentului Acord.

Articolul 21: Acordarea asistenței și suportului în consolidarea capacităților

1. Statele Membre donatoare sunt de acord să faciliteze oferirea asistenței și suportului în consolidarea capacităților statelor Membre în curs de dezvoltare și celor mai puțin dezvoltate, în condiții convenite de comun acord bilateral sau prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare. Obiectivul primordial este de a oferi asistența statelor Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate la implementarea prevederilor Secțiunii I a prezentului Acord.

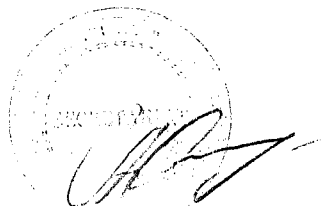
2. Luând în calcul necesitățile specifice a statelor Membre mai puțin dezvoltate, este necesară direcționarea asistenței și suportului către țările mai slab dezvoltate, astfel încât să le ajute la dezvoltarea durabilă a capacităților de implementare a angajamentelor asumate. Prin mecanismele de cooperare pentru dezvoltarea relevantă și în conformitate cu principiile de asistență tehnică și suport în consolidarea capacităților, precum este menționat în paragraful 3, partenerii de dezvoltare trebuie să depună eforturile necesare pentru a oferi asistență și suport pentru consolidarea capacităților în acest domeniu, într-un mod care să nu compromită prioritățile de dezvoltare existente.

3. Membrii precaută să aplice următoarele principii la oferirea asistenței și suportului în consolidarea capacităților, în ceea ce privește implementarea prezentului Acord:

- (a) ia în considerare nivelul general de dezvoltare al țărilor și regiunilor beneficiare și, după caz, de reformele și programele de asistență tehnică care se află în desfășurare;
- (b) includ, dacă este potrivit, activități pentru a aborda provocările regionale și sub-regionale și promovează integrarea regională și sub-regională;
- (c) se asigură că activitățile de reformare a facilitării comerțului în sectorul privat în curs de desfășurare, sunt luate în considerație la acordarea asistenței;
- (d) promovează coordonarea între statele Membre și și printre alte instituții relevante, inclusiv comunitățile economice regionale, pentru asigurarea randamentului maxim și rezultatelor din această asistență. În acest scop:

- (i) coordonarea, în primul rînd în țara sau regiunea unde urmează a fi acordată asistența, dintre partenerii Membri și donatorii și între donatorii bilaterali și multilaterali trebuie să urmărească evitarea suprapunerii și dublării programelor de asistență și incoerenței în activitățile de reformare prin strînsa coordonare a asistenței tehnice și intervenției în consolidarea capacităților;
 - (ii) pentru statele Membre mai puțin dezvoltate, Cadrul Integrat Consolidat pentru asistența relevantă comerțului pentru statele mai puțin dezvoltate trebuie să fie parte al acestui proces de coordonare; și
 - (iii) Membrii trebuie să asigure o coordonare internă dintre oficialii săi de dezvoltare și comerț, atît în capitale cît și în Geneva, în procesul de implementare a Acordului și asistenței tehnice.
- (e) îndeamnă la utilizarea structurilor de coordonare din țară și regionale deja existente, cum ar fi mesele rotunde și grupuri consultative pentru coordonarea și monitorizarea activităților de implementare; și
- (f) îndeamnă statele Membre în curs de dezvoltare să ofere altor state Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate asistență în consolidarea capacităților, și să ia în considerare susținerea acestor activități, după posibilitate.
4. Comitetul va organiza cel puțin o dată pe an o ședință de profil pentru a:
- (a) discuta despre orice probleme privind implementarea prevederilor și a părților prevederilor prezentului Acord;
 - (b) evalua progresul la oferirea asistenței și suportului în consolidarea capacităților pentru implementarea Acordului, inclusiv pentru orice state Membre în curs de dezvoltare sau mai puțin dezvoltate care nu au beneficiat de asistență tehnică și suport la consolidarea capacităților;
 - (c) efectua schimbul de experiență și informații privind programele de asistență în curs de desfășurare și programele de implementare, inclusiv provocările și succese înregistrate;
 - (d) evalua notificările depuse de donatori conform prevederilor Articolului 22; și
 - (e) examina aplicarea paragrafului 2.

Articolul 22: Informații cu privire la asistența și suportul pentru consolidarea capacităților ce urmează a fi înaintate Comitetului

1. Pentru asigurarea transparenței în oferirea asistenței și suportului tehnic în consolidarea capacităților statelor Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate la implementarea Secțiunii I, fiecare Membru donator asistent al statelor Membre în curs de dezvoltare și statelor Membre mai puțin dezvoltate la implementarea prezentului Acord trebuie să prezinte Comitetului, la intrarea în vigoare a prezentului Acord și apoi anual, următoarele informații despre asistența și suportul în consolidarea capacităților care au fost livrate în ultimele 12 luni și, dacă este cazul, care vor fi oferite în următoarele 12 luni²²:

- (a) descrierea asistenței și suportului în consolidarea capacităților;
- (b) statutul și suma alocată/plătită;
- (c) procedura de plată a asistenței și suportului;
- (d) statul Membru beneficiar sau, dacă este necesar, regiunea; și
- (e) autoritatea de implementare a statului Membru ce oferă asistența și suportul.

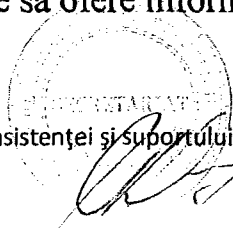
Informațiile trebuie să fie prezentate conform modelului prezentat în Anexa 1. În cazul membrilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), informațiile prezentate pot fi bazate pe datele din partea sistemului OCDE de raportare a Creditorilor. Statele Membre în curs de dezvoltare care declară că vor putea oferi asistență și suport în consolidarea capacităților sunt îndemnate să ofere informațiile de mai sus.

2. Membrii donatori care oferă asistență statelor Membre în curs de dezvoltare și statelor Membre mai puțin dezvoltate trebuie să prezinte Comitetului:

- (a) informații de contact al autorităților responsabile de oferirea suportului și asistenței tehnice pentru consolidarea capacităților la facilitarea implementării Secțiunii I a prezentului Acord, dacă este cazul, informații cu privire la punctele de contact din țara sau regiunea în care va fi furnizată asistența și suportul; și
- (b) informații cu privire la procesele și mecanismele de solicitare a asistenței tehnice și suportului în consolidarea capacităților.

Statele membre în curs de dezvoltare care anunță disponibilitatea să ofere suport și asistență tehnică sunt îndemnate să ofere informațiile menționate mai sus.

²² Informațiile oferite vor prevedea natura asistenței și suportului în consolidarea capacităților cerute.

3. Statele Membre în curs de dezvoltare și statele Membre mai puțin dezvoltate care intenționează să profite de asistența tehnică la capitolul facilitării comerțului vor transmite Comitetului informațiile cu privire la punctele de contact ale autorităților responsabile pentru coordonarea și prioritizarea acestui suport și asistenței tehnice.

4. Membrii pot prezenta informațiile menționate în paragrafele 2 și 3 prin intermediul interentului și trebuie să actualizeze informațiile transmise după necesitate. Secretariatul trebuie să asigure disponibilitatea informației prin publicarea acesteia.

5. Comitetul trebuie să invite organizațiile internaționale și regionale relevante (precum FMI, OCDE, UNCTAD, OMV, Comisiile Regionale din cadrul ONU, Banca Mondială și sucursalele acesteia, băncile regionale pentru dezvoltare) și alte agenții de cooperare pentru a oferi informații prevăzute în paragrafele 1, 2 și 4.

Secțiunea III

Reglementarea instituțională și dispozițiile finale

Articolul 23: Reglementarea instituțională

1 Comitetul pentru facilitarea comerțului

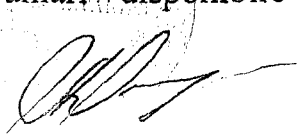
1.1 Prin prezentul, se instituie Comitetul pentru facilitarea comerțului.

1.2 Comitetul trebuie să fie deschis pentru participarea tuturor Membrilor și trebuie să-și aleagă propriul Președinte. Comitetul se reunește după necesitate și conform prevederilor relevante ale prezentului Acord, dar nu mai puțin de o dată pe an, în scopul oferirii Membrilor a oportunității de a consulta diferite subiecte legate de funcționarea prezentului Acord sau progresării obiectivelor acestuia. Comitetul trebuie să poarte responsabilitățile care îi sunt atribuite prin prezentul Acord sau de către Membrii acestuia. Comitetul trebuie să stabilească propriul regulament de procedură.

1.3 Comitetul poate institui astfel de organe auxiliare de care are necesitate. Toate aceste organe trebuie să raporteze Comitetului.

1.4 Comitetul trebuie să elaboreze proceduri de schimb a informațiilor relevante și celor mai bune practici între statele Membre.

1.5 Comitetul trebuie să mențină legături strânse cu alte organizații internaționale din domeniul facilitării comerțului, cum ar fi OMV, cu scopul asigurării celor mai bune îndrumări disponibile pentru implementarea și

administrarea prezentului Acord și pentru a se asigura că suprapunerea inutilă a eforturilor este evitată. În acest scop, Comitetul poate invita reprezentanții acestor organizații sau organismelor auxiliare ale acestora pentru:

- (a) participarea la ședințele Comitetului; și
- (b) discutarea subiectelor specifice ce țin de implementarea prezentului Acord.

1.6 Comitetul trebuie să examineze funcționarea și implementarea prezentului Acord la patru ani după intrarea acestuia în vigoare și, ulterior, periodic.

1.7 Statele Membre sunt îndemnate să abordeze pînă la Comitet întrebările ce țin de implementarea și aplicarea prezentului Acord.

1.8 Comitetul trebuie să îndemne la și să faciliteze discuțiile ad-hoc între statele Membre pe probleme specifice din prezentul Acord în vederea identificării prompte a unei soluții reciproc satisfăcătoare.

2 Comitetul național de facilitare a comerțului

Fiecare stat Membru trebuie să instituie și/sau să mențină un comitet național de facilitare a comerțului sau să desemneze un mecanism existent pentru facilitarea atât a coordonării cât și implementării naționale a prevederilor prezentului Acord.

Articolul 24: Dispoziții finale

1. În sensul prezentului Acord, termenul "Membru" presupune includerea și a autorității competente a statului Membru.
2. Toate prevederile prezentului Acord sunt obligatorii pentru toți Membrii.
3. Statele Membre trebuie să implementeze prezentul Acord de la data intrării acestuia în vigoare. Statele Membre în curs de dezvoltare și statele Membre mai puțin dezvoltate, care aleg să aplice prevederile Secțiunii II trebuie să implementeze prezentul Acord în conformitate cu Secțiunea II.
4. Un stat Membru care acceptă prezentul Acord după intrarea acestuia în vigoare va pune în aplicare prevederile de la Categoriile B și C calculînd perioada relevantă de la data intrării Acordului în vigoare.
5. Membrii unei Uniuni Vamale sau al un Acord Economic Regional pot adopta o abordare regională pentru ajutarea punerii în aplicare a obligațiilor ce le revin în temeiul prezentului Acordului, inclusiv prin crearea și utilizarea organismelor regionale.

6. Fără a aduce atingere Notei Generale privind interpretările Anexei 1A la Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, nimic din prezentul Acord nu trebuie interpretat ca diminuând obligațiile existente ale statelor Membre în temeiul prevederilor GATT 1994. În plus, nimic din acest Acord nu trebuie interpretat ca diminuând drepturile și obligațiile Membrilor în temeiul prevederilor Acordului privind Barierele Tehnice în calea Comerțului și Acordului privind Aplicarea Măsurilor Sanitare și Fitosanitare.

7. Toate excepțiile și derogările²³ în cadrul GATT 1994 trebuie să fie aplicate față de dispozițiile prezentului Acord. Derogările aplicabile conform GATT 1994 sau orice parte a acestuia, acordată în conformitate cu Articolul IX:3 și Articolul IX:4 din Acordul de la Marrakesh de instituire a OMC, precum și orice modificări ale acestora, de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, se vor aplica și față de prevederile prezentului Acord.

8. Dispozițiile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994 după cum au fost elaborate și aplicate conform Memorandumului privind Regulile și Procedurile de Soluționare a Litigiilor trebuie să fie aplicate consultărilor și soluționării litigiilor în temeiul prezentului Acord, cu excepția cazurilor care prevăd altfel și sunt menționate în mod expres în prezentul Acord.

9. Rezervările nu pot fi introduse în legătură cu oricare dintre dispozițiile prezentului Acord fără consimțământul celorlalți Membri.

10. Angajamentele statelor Membre în curs de dezvoltare și statelor Membre mai puțin dezvoltate clasificate la Categoria A, anexate la prezentul Acord în conformitate cu paragrafele 1 și 2 ale Articolului 15 trebuie să constituie o parte integrantă din prezentul Acord.

11. Angajamentele statelor Membre în curs de dezvoltare și mai puțin dezvoltate din categoria B și C prezentate Comitetului și anexate la prezentul Acord, în conformitate cu paragraful 5 al Articolului 16 trebuie să constituie parte integrantă a prezentului Acord.

²³ Acestea includ Articolele V:7 și X:1 ale GATT 1994 și Nota interpretativă la Articolul VIII al GATT 1994.

Anexa 1: Formularul de notificare în temeiul paragrafului 1 al Articolului 22

Membru donator:

Perioada acoperită de notificare:

Descrierea asistenței tehnice și financiare și resursele de consolidare a capacităților	Statutul și valoarea prevăzută/plătită	Țara beneficiară/Regiunea (după necesitate)	Autoritatea de implementare a statului Membru care furnizează asistență	Procedura de plată a asistenței

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie a traducerii oficiale de pe Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (Acord pentru Facilitarea Comerțului) (Geneva, 27 noiembrie 2014), originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Abdoul CEBUC,
Șeful Direcției Generale Drept
Internațional a Ministerului Afacerilor
Externe și Integrării Europene al
Republicii Moldova

28 November 2014

(14-6946)

Page: 1/32

General Council

**PROTOCOL AMENDING THE MARRAKESH AGREEMENT ESTABLISHING
THE WORLD TRADE ORGANIZATION**

DECISION OF 27 NOVEMBER 2014

The General Council;

Having regard to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization ("the WTO Agreement");

Conducting the functions of the Ministerial Conference in the interval between meetings pursuant to paragraph 2 of Article IV of the WTO Agreement;

Recalling the General Council Decision to commence negotiations on the basis of the modalities set out in Annex D to that decision, adopted on 1 August 2004, as well as the Ministerial Decision of 7 December 2013 to draw up a Protocol of Amendment to insert the Agreement on Trade Facilitation into Annex 1A of the WTO Agreement (the "Protocol");

Recalling paragraph 47 of the Doha Ministerial Declaration of 20 November 2001;

Recalling paragraphs 2 and 3 of the Doha Ministerial Declaration, Annex D of the General Council Decision of August 2004 and Article 13.2 of the Agreement on Trade Facilitation on the importance of the provision of assistance and support for capacity building to help developing and least-developed countries to implement the provisions of the Agreement on Trade Facilitation;

Welcoming the Director General's announcement setting up, within the existing WTO structures, a Trade Facilitation Agreement Facility to manage support that Members volunteer to provide to the WTO in furtherance of supplementary assistance to implement the provisions of the Trade Facilitation Agreement and to facilitate coherence of assistance with the Annex D plus agencies;

Having considered the Agreement submitted by the Preparatory Committee on Trade Facilitation (WT/L/931);

Noting the consensus to submit this proposed amendment to the Members for acceptance;

Decides as follows:

1. The Protocol amending the WTO Agreement attached to this Decision is hereby adopted and submitted to the Members for acceptance.
2. The Protocol shall hereby be open for acceptance by Members.
3. The Protocol shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.

**PROTOCOL AMENDING THE MARRAKESH AGREEMENT ESTABLISHING
THE WORLD TRADE ORGANIZATION**

Members of the World Trade Organization;

Referring to the Agreement on Trade Facilitation;

Having regard to the Decision of the General Council in document WT/L/940, adopted pursuant to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization ("the WTO Agreement");

Hereby agree as follows:

1. Annex 1A to the WTO Agreement shall, upon entry into force of this Protocol pursuant to paragraph 4, be amended by the insertion of the Agreement on Trade Facilitation, as set out in the Annex to this Protocol, to be placed after the Agreement on Safeguards.
2. Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Protocol without the consent of the other Members.
3. This Protocol is hereby open for acceptance by Members.
4. This Protocol shall enter into force in accordance with paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.¹
5. This Protocol shall be deposited with the Director-General of the World Trade Organization who shall promptly furnish to each Member a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof pursuant to paragraph 3.
6. This Protocol shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Geneva this twenty-seventh day of November two thousand and fourteen, in a single copy in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

¹ For the purposes of calculation of acceptances under Article X.3 of the WTO Agreement, an instrument of acceptance by the European Union for itself and in respect of its Member States shall be counted as acceptance by a number of Members equal to the number of Member States of the European Union which are Members to the WTO.

**ANNEX TO THE PROTOCOL AMENDING THE MARRAKESH AGREEMENT
ESTABLISHING THE WORLD TRADE ORGANIZATION**

AGREEMENT ON TRADE FACILITATION

Preamble

Members,

Having regard to the negotiations launched under the Doha Ministerial Declaration;

Recalling and reaffirming the mandate and principles contained in paragraph 27 of the Doha Ministerial Declaration (WT/MIN(01)/DEC/1) and in Annex D of the Decision of the Doha Work Programme adopted by the General Council on 1 August 2004 (WT/L/579), as well as in paragraph 33 of and Annex E to the Hong Kong Ministerial Declaration (WT/MIN(05)/DEC);

Desiring to clarify and improve relevant aspects of Articles V, VIII and X of the GATT 1994 with a view to further expediting the movement, release and clearance of goods, including goods in transit;

Recognizing the particular needs of developing and especially least-developed country Members and desiring to enhance assistance and support for capacity building in this area;

Recognizing the need for effective cooperation among Members on trade facilitation and customs compliance issues;

Hereby agree as follows:

SECTION I

ARTICLE 1: PUBLICATION AND AVAILABILITY OF INFORMATION

1 Publication

1.1 Each Member shall promptly publish the following information in a non-discriminatory and easily accessible manner in order to enable governments, traders, and other interested parties to become acquainted with them:

- (a) procedures for importation, exportation, and transit (including port, airport, and other entry-point procedures), and required forms and documents;
- (b) applied rates of duties and taxes of any kind imposed on or in connection with importation or exportation;
- (c) fees and charges imposed by or for governmental agencies on or in connection with importation, exportation or transit;
- (d) rules for the classification or valuation of products for customs purposes;
- (e) laws, regulations, and administrative rulings of general application relating to rules of origin;
- (f) import, export or transit restrictions or prohibitions;
- (g) penalty provisions for breaches of import, export, or transit formalities;
- (h) procedures for appeal or review;
- (i) agreements or parts thereof with any country or countries relating to importation, exportation, or transit; and

- (j) procedures relating to the administration of tariff quotas.

1.2 Nothing in these provisions shall be construed as requiring the publication or provision of information other than in the language of the Member except as stated in paragraph 2.2.

2 Information Available Through Internet

2.1 Each Member shall make available, and update to the extent possible and as appropriate, the following through the internet:

- (a) a description¹ of its procedures for importation, exportation, and transit, including procedures for appeal or review, that informs governments, traders, and other interested parties of the practical steps needed for importation, exportation, and transit;
- (b) the forms and documents required for importation into, exportation from, or transit through the territory of that Member;
- (c) contact information on its enquiry point(s).

2.2 Whenever practicable, the description referred to in subparagraph 2.1(a) shall also be made available in one of the official languages of the WTO.

2.3 Members are encouraged to make available further trade-related information through the internet, including relevant trade-related legislation and other items referred to in paragraph 1.1.

3 Enquiry Points

3.1 Each Member shall, within its available resources, establish or maintain one or more enquiry points to answer reasonable enquiries of governments, traders, and other interested parties on matters covered by paragraph 1.1 and to provide the required forms and documents referred to in subparagraph 1.1(a).

3.2 Members of a customs union or involved in regional integration may establish or maintain common enquiry points at the regional level to satisfy the requirement of paragraph 3.1 for common procedures.

3.3 Members are encouraged not to require the payment of a fee for answering enquiries and providing required forms and documents. If any, Members shall limit the amount of their fees and charges to the approximate cost of services rendered.

3.4 The enquiry points shall answer enquiries and provide the forms and documents within a reasonable time period set by each Member, which may vary depending on the nature or complexity of the request.

4 Notification

Each Member shall notify the Committee on Trade Facilitation established under paragraph 1.1 of Article 23 (referred to in this Agreement as the "Committee") of:

- (a) the official place(s) where the items in subparagraphs 1.1(a) to (j) have been published;
- (b) the Uniform Resource Locators of website(s) referred to in paragraph 2.1; and
- (c) the contact information of the enquiry points referred to in paragraph 3.1.

¹ Each Member has the discretion to state on its website the legal limitations of this description.

**ARTICLE 2: OPPORTUNITY TO COMMENT, INFORMATION BEFORE ENTRY INTO FORCE,
AND CONSULTATIONS**

1 Opportunity to Comment and Information before Entry into Force

1.1 Each Member shall, to the extent practicable and in a manner consistent with its domestic law and legal system, provide opportunities and an appropriate time period to traders and other interested parties to comment on the proposed introduction or amendment of laws and regulations of general application related to the movement, release, and clearance of goods, including goods in transit.

1.2 Each Member shall, to the extent practicable and in a manner consistent with its domestic law and legal system, ensure that new or amended laws and regulations of general application related to the movement, release, and clearance of goods, including goods in transit, are published or information on them made otherwise publicly available, as early as possible before their entry into force, in order to enable traders and other interested parties to become acquainted with them.

1.3 Changes to duty rates or tariff rates, measures that have a relieving effect, measures the effectiveness of which would be undermined as a result of compliance with paragraphs 1.1 or 1.2, measures applied in urgent circumstances, or minor changes to domestic law and legal system are each excluded from paragraphs 1.1 and 1.2.

2 Consultations

Each Member shall, as appropriate, provide for regular consultations between its border agencies and traders or other stakeholders located within its territory.

ARTICLE 3: ADVANCE RULINGS

1. Each Member shall issue an advance ruling in a reasonable, time-bound manner to the applicant that has submitted a written request containing all necessary information. If a Member declines to issue an advance ruling, it shall promptly notify the applicant in writing, setting out the relevant facts and the basis for its decision.

2. A Member may decline to issue an advance ruling to the applicant where the question raised in the application:

- (a) is already pending in the applicant's case before any governmental agency, appellate tribunal, or court; or
- (b) has already been decided by any appellate tribunal or court.

3. The advance ruling shall be valid for a reasonable period of time after its issuance unless the law, facts, or circumstances supporting that ruling have changed.

4. Where the Member revokes, modifies, or invalidates the advance ruling, it shall provide written notice to the applicant setting out the relevant facts and the basis for its decision. Where a Member revokes, modifies, or invalidates advance rulings with retroactive effect, it may only do so where the ruling was based on incomplete, incorrect, false, or misleading information.

5. An advance ruling issued by a Member shall be binding on that Member in respect of the applicant that sought it. The Member may provide that the advance ruling is binding on the applicant.

6. Each Member shall publish, at a minimum:

- (a) the requirements for the application for an advance ruling, including the information to be provided and the format;
- (b) the time period by which it will issue an advance ruling; and

(c) the length of time for which the advance ruling is valid.

7. Each Member shall provide, upon written request of an applicant, a review of the advance ruling or the decision to revoke, modify, or invalidate the advance ruling.²

8. Each Member shall endeavour to make publicly available any information on advance rulings which it considers to be of significant interest to other interested parties, taking into account the need to protect commercially confidential information.

9. Definitions and scope:

(a) An advance ruling is a written decision provided by a Member to the applicant prior to the importation of a good covered by the application that sets forth the treatment that the Member shall provide to the good at the time of importation with regard to:

- (i) the good's tariff classification; and
- (ii) the origin of the good.³

(b) In addition to the advance rulings defined in subparagraph (a), Members are encouraged to provide advance rulings on:

- (i) the appropriate method or criteria, and the application thereof, to be used for determining the customs value under a particular set of facts;
- (ii) the applicability of the Member's requirements for relief or exemption from customs duties;
- (iii) the application of the Member's requirements for quotas, including tariff quotas; and
- (iv) any additional matters for which a Member considers it appropriate to issue an advance ruling.

(c) An applicant is an exporter, importer or any person with a justifiable cause or a representative thereof.

(d) A Member may require that the applicant have legal representation or registration in its territory. To the extent possible, such requirements shall not restrict the categories of persons eligible to apply for advance rulings, with particular consideration for the specific needs of small and medium-sized enterprises. These requirements shall be clear and transparent and not constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination.

² Under this paragraph: (a) a review may, either before or after the ruling has been acted upon, be provided by the official, office, or authority that issued the ruling, a higher or independent administrative authority, or a judicial authority; and (b) a Member is not required to provide the applicant with recourse to paragraph 1 of Article 4.

³ It is understood that an advance ruling on the origin of a good may be an assessment of origin for the purposes of the Agreement on Rules of Origin where the ruling meets the requirements of this Agreement and the Agreement on Rules of Origin. Likewise, an assessment of origin under the Agreement on Rules of Origin may be an advance ruling on the origin of a good for the purposes of this Agreement where the ruling meets the requirements of both agreements. Members are not required to establish separate arrangements under this provision in addition to those established pursuant to the Agreement on Rules of Origin in relation to the assessment of origin provided that the requirements of this Article are fulfilled.

ARTICLE 4: PROCEDURES FOR APPEAL OR REVIEW

1. Each Member shall provide that any person to whom customs issues an administrative decision⁴ has the right, within its territory, to:
 - (a) an administrative appeal to or review by an administrative authority higher than or independent of the official or office that issued the decision;
 - and/or
 - (b) a judicial appeal or review of the decision.
2. The legislation of a Member may require that an administrative appeal or review be initiated prior to a judicial appeal or review.
3. Each Member shall ensure that its procedures for appeal or review are carried out in a non-discriminatory manner.
4. Each Member shall ensure that, in a case where the decision on appeal or review under subparagraph 1(a) is not given either:
 - (a) within set periods as specified in its laws or regulations; or
 - (b) without undue delaythe petitioner has the right to either further appeal to or further review by the administrative authority or the judicial authority or any other recourse to the judicial authority.⁵
5. Each Member shall ensure that the person referred to in paragraph 1 is provided with the reasons for the administrative decision so as to enable such a person to have recourse to procedures for appeal or review where necessary.
6. Each Member is encouraged to make the provisions of this Article applicable to an administrative decision issued by a relevant border agency other than customs.

ARTICLE 5: OTHER MEASURES TO ENHANCE IMPARTIALITY, NON-DISCRIMINATION AND TRANSPARENCY**1 Notifications for enhanced controls or inspections**

Where a Member adopts or maintains a system of issuing notifications or guidance to its concerned authorities for enhancing the level of controls or inspections at the border in respect of foods, beverages, or feedstuffs covered under the notification or guidance for protecting human, animal, or plant life or health within its territory, the following disciplines shall apply to the manner of their issuance, termination, or suspension:

- (a) the Member may, as appropriate, issue the notification or guidance based on risk;
- (b) the Member may issue the notification or guidance so that it applies uniformly only to those points of entry where the sanitary and phytosanitary conditions on which the notification or guidance are based apply;

⁴ An administrative decision in this Article means a decision with a legal effect that affects the rights and obligations of a specific person in an individual case. It shall be understood that an administrative decision in this Article covers an administrative action within the meaning of Article X of the GATT 1994 or failure to take an administrative action or decision as provided for in a Member's domestic law and legal system. For addressing such failure, Members may maintain an alternative administrative mechanism or judicial recourse to direct the customs authority to promptly issue an administrative decision in place of the right to appeal or review under subparagraph 1(a).

⁵ Nothing in this paragraph shall prevent a Member from recognizing administrative silence on appeal or review as a decision in favor of the petitioner in accordance with its laws and regulations.

- (c) the Member shall promptly terminate or suspend the notification or guidance when circumstances giving rise to it no longer exist, or if changed circumstances can be addressed in a less trade-restrictive manner; and
- (d) when the Member decides to terminate or suspend the notification or guidance, it shall, as appropriate, promptly publish the announcement of its termination or suspension in a non-discriminatory and easily accessible manner, or inform the exporting Member or the importer.

2 Detention

A Member shall promptly inform the carrier or importer in case of detention of goods declared for importation, for inspection by customs or any other competent authority.

3 Test Procedures

3.1 A Member may, upon request, grant an opportunity for a second test in case the first test result of a sample taken upon arrival of goods declared for importation shows an adverse finding.

3.2 A Member shall either publish, in a non-discriminatory and easily accessible manner, the name and address of any laboratory where the test can be carried out or provide this information to the importer when it is granted the opportunity provided under paragraph 3.1.

3.3 A Member shall consider the result of the second test, if any, conducted under paragraph 3.1, for the release and clearance of goods and, if appropriate, may accept the results of such test.

ARTICLE 6: DISCIPLINES ON FEES AND CHARGES IMPOSED ON OR IN CONNECTION WITH IMPORTATION AND EXPORTATION AND PENALTIES

1 General Disciplines on Fees and Charges Imposed on or in Connection with Importation and Exportation

1.1 The provisions of paragraph 1 shall apply to all fees and charges other than import and export duties and other than taxes within the purview of Article III of GATT 1994 imposed by Members on or in connection with the importation or exportation of goods.

1.2 Information on fees and charges shall be published in accordance with Article 1. This information shall include the fees and charges that will be applied, the reason for such fees and charges, the responsible authority and when and how payment is to be made.

1.3 An adequate time period shall be accorded between the publication of new or amended fees and charges and their entry into force, except in urgent circumstances. Such fees and charges shall not be applied until information on them has been published.

1.4 Each Member shall periodically review its fees and charges with a view to reducing their number and diversity, where practicable.

2 Specific disciplines on Fees and Charges for Customs Processing Imposed on or in Connection with Importation and Exportation

Fees and charges for customs processing:

- (i) shall be limited in amount to the approximate cost of the services rendered on or in connection with the specific import or export operation in question; and
- (ii) are not required to be linked to a specific import or export operation provided they are levied for services that are closely connected to the customs processing of goods.

3 Penalty Disciplines

3.1 For the purpose of paragraph 3, the term "penalties" shall mean those imposed by a Member's customs administration for a breach of the Member's customs laws, regulations, or procedural requirements.

3.2 Each Member shall ensure that penalties for a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement are imposed only on the person(s) responsible for the breach under its laws.

3.3 The penalty imposed shall depend on the facts and circumstances of the case and shall be commensurate with the degree and severity of the breach.

3.4 Each Member shall ensure that it maintains measures to avoid:

- (a) conflicts of interest in the assessment and collection of penalties and duties; and
- (b) creating an incentive for the assessment or collection of a penalty that is inconsistent with paragraph 3.3.

3.5 Each Member shall ensure that when a penalty is imposed for a breach of customs laws, regulations, or procedural requirements, an explanation in writing is provided to the person(s) upon whom the penalty is imposed specifying the nature of the breach and the applicable law, regulation or procedure under which the amount or range of penalty for the breach has been prescribed.

3.6 When a person voluntarily discloses to a Member's customs administration the circumstances of a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement prior to the discovery of the breach by the customs administration, the Member is encouraged to, where appropriate, consider this fact as a potential mitigating factor when establishing a penalty for that person.

3.7 The provisions of this paragraph shall apply to the penalties on traffic in transit referred to in paragraph 3.1.

ARTICLE 7: RELEASE AND CLEARANCE OF GOODS

1 Pre-arrival Processing

1.1 Each Member shall adopt or maintain procedures allowing for the submission of import documentation and other required information, including manifests, in order to begin processing prior to the arrival of goods with a view to expediting the release of goods upon arrival.

1.2 Each Member shall, as appropriate, provide for advance lodging of documents in electronic format for pre-arrival processing of such documents.

2 Electronic Payment

Each Member shall, to the extent practicable, adopt or maintain procedures allowing the option of electronic payment for duties, taxes, fees, and charges collected by customs incurred upon importation and exportation.

3 Separation of Release from Final Determination of Customs Duties, Taxes, Fees and Charges

3.1 Each Member shall adopt or maintain procedures allowing the release of goods prior to the final determination of customs duties, taxes, fees, and charges, if such a determination is not done prior to, or upon arrival, or as rapidly as possible after arrival and provided that all other regulatory requirements have been met.

3.2 As a condition for such release, a Member may require:

- (a) payment of customs duties, taxes, fees, and charges determined prior to or upon arrival of goods and a guarantee for any amount not yet determined in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in its laws and regulations; or
- (b) a guarantee in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in its laws and regulations.

3.3 Such guarantee shall not be greater than the amount the Member requires to ensure payment of customs duties, taxes, fees, and charges ultimately due for the goods covered by the guarantee.

3.4 In cases where an offence requiring imposition of monetary penalties or fines has been detected, a guarantee may be required for the penalties and fines that may be imposed.

3.5 The guarantee as set out in paragraphs 3.2 and 3.4 shall be discharged when it is no longer required.

3.6 Nothing in these provisions shall affect the right of a Member to examine, detain, seize or confiscate or deal with the goods in any manner not otherwise inconsistent with the Member's WTO rights and obligations.

4 Risk Management

4.1 Each Member shall, to the extent possible, adopt or maintain a risk management system for customs control.

4.2 Each Member shall design and apply risk management in a manner as to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination, or a disguised restriction on international trade.

4.3 Each Member shall concentrate customs control and, to the extent possible other relevant border controls, on high-risk consignments and expedite the release of low-risk consignments. A Member also may select, on a random basis, consignments for such controls as part of its risk management.

4.4 Each Member shall base risk management on an assessment of risk through appropriate selectivity criteria. Such selectivity criteria may include, *inter alia*, the Harmonized System code, nature and description of the goods, country of origin, country from which the goods were shipped, value of the goods, compliance record of traders, and type of means of transport.

5 Post-clearance Audit

5.1 With a view to expediting the release of goods, each Member shall adopt or maintain post-clearance audit to ensure compliance with customs and other related laws and regulations.

5.2 Each Member shall select a person or a consignment for post-clearance audit in a risk-based manner, which may include appropriate selectivity criteria. Each Member shall conduct post-clearance audits in a transparent manner. Where the person is involved in the audit process and conclusive results have been achieved the Member shall, without delay, notify the person whose record is audited of the results, the person's rights and obligations, and the reasons for the results.

5.3 The information obtained in post-clearance audit may be used in further administrative or judicial proceedings.

5.4 Members shall, wherever practicable, use the result of post-clearance audit in applying risk management.

6 Establishment and Publication of Average Release Times

6.1 Members are encouraged to measure and publish their average release time of goods periodically and in a consistent manner, using tools such as, *inter alia*, the Time Release Study of the World Customs Organization (referred to in this Agreement as the "WCO").⁶

6.2 Members are encouraged to share with the Committee their experiences in measuring average release times, including methodologies used, bottlenecks identified, and any resulting effects on efficiency.

7 Trade Facilitation Measures for Authorized Operators

7.1 Each Member shall provide additional trade facilitation measures related to import, export, or transit formalities and procedures, pursuant to paragraph 7.3, to operators who meet specified criteria, hereinafter called authorized operators. Alternatively, a Member may offer such trade facilitation measures through customs procedures generally available to all operators and is not required to establish a separate scheme.

7.2 The specified criteria to qualify as an authorized operator shall be related to compliance, or the risk of non-compliance, with requirements specified in a Member's laws, regulations or procedures.

- (a) Such criteria, which shall be published, may include:
 - (i) an appropriate record of compliance with customs and other related laws and regulations;
 - (ii) a system of managing records to allow for necessary internal controls;
 - (iii) financial solvency, including, where appropriate, provision of a sufficient security or guarantee; and
 - (iv) supply chain security.
- (b) Such criteria shall not:
 - (i) be designed or applied so as to afford or create arbitrary or unjustifiable discrimination between operators where the same conditions prevail; and
 - (ii) to the extent possible, restrict the participation of small and medium-sized enterprises.

7.3 The trade facilitation measures provided pursuant to paragraph 7.1 shall include at least three of the following measures:⁷

- (a) low documentary and data requirements, as appropriate;
- (b) low rate of physical inspections and examinations, as appropriate;
- (c) rapid release time, as appropriate;
- (d) deferred payment of duties, taxes, fees, and charges;

⁶ Each Member may determine the scope and methodology of such average release time measurement in accordance with its needs and capacity.

⁷ A measure listed in subparagraphs 7.3 (a) to (g) will be deemed to be provided to authorized operators if it is generally available to all operators.

- (e) use of comprehensive guarantees or reduced guarantees;
- (f) a single customs declaration for all imports or exports in a given period; and
- (g) clearance of goods at the premises of the authorized operator or another place authorized by customs.

7.4 Members are encouraged to develop authorized operator schemes on the basis of international standards, where such standards exist, except when such standards would be an inappropriate or ineffective means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued.

7.5 In order to enhance the trade facilitation measures provided to operators, Members shall afford to other Members the possibility of negotiating mutual recognition of authorized operator schemes.

7.6 Members shall exchange relevant information within the Committee about authorized operator schemes in force.

8 Expedited Shipments

8.1 Each Member shall adopt or maintain procedures allowing for the expedited release of at least those goods entered through air cargo facilities to persons who apply for such treatment, while maintaining customs control.⁸ If a Member employs criteria⁹ limiting who may apply, the Member may, in published criteria, require that the applicant shall, as conditions for qualifying for the application of the treatment described in paragraph 8.2 to its expedited shipments:

- (a) provide adequate infrastructure and payment of customs expenses related to processing of expedited shipments in cases where the applicant fulfils the Member's requirements for such processing to be performed at a dedicated facility;
- (b) submit in advance of the arrival of an expedited shipment the information necessary for the release;
- (c) be assessed fees limited in amount to the approximate cost of services rendered in providing the treatment described in paragraph 8.2;
- (d) maintain a high degree of control over expedited shipments through the use of internal security, logistics, and tracking technology from pick-up to delivery;
- (e) provide expedited shipment from pick-up to delivery;
- (f) assume liability for payment of all customs duties, taxes, fees, and charges to the customs authority for the goods;
- (g) have a good record of compliance with customs and other related laws and regulations;
- (h) comply with other conditions directly related to the effective enforcement of the Member's laws, regulations, and procedural requirements, that specifically relate to providing the treatment described in paragraph 8.2.

8.2 Subject to paragraphs 8.1 and 8.3, Members shall:

- (a) minimize the documentation required for the release of expedited shipments in accordance with paragraph 1 of Article 10 and, to the extent possible, provide for release based on a single submission of information on certain shipments;

⁸ In cases where a Member has an existing procedure that provides the treatment in paragraph 8.2, this provision does not require that Member to introduce separate expedited release procedures.

⁹ Such application criteria, if any, shall be in addition to the Member's requirements for operating with respect to all goods or shipments entered through air cargo facilities.

- (b) provide for expedited shipments to be released under normal circumstances as rapidly as possible after arrival, provided the information required for release has been submitted;
- (c) endeavour to apply the treatment in subparagraphs (a) and (b) to shipments of any weight or value recognizing that a Member is permitted to require additional entry procedures, including declarations and supporting documentation and payment of duties and taxes, and to limit such treatment based on the type of good, provided the treatment is not limited to low value goods such as documents; and
- (d) provide, to the extent possible, for a *de minimis* shipment value or dutiable amount for which customs duties and taxes will not be collected, aside from certain prescribed goods. Internal taxes, such as value added taxes and excise taxes, applied to imports consistently with Article III of the GATT 1994 are not subject to this provision.

8.3 Nothing in paragraphs 8.1 and 8.2 shall affect the right of a Member to examine, detain, seize, confiscate or refuse entry of goods, or to carry out post-clearance audits, including in connection with the use of risk management systems. Further, nothing in paragraphs 8.1 and 8.2 shall prevent a Member from requiring, as a condition for release, the submission of additional information and the fulfilment of non-automatic licensing requirements.

9 Perishable Goods¹⁰

9.1 With a view to preventing avoidable loss or deterioration of perishable goods, and provided that all regulatory requirements have been met, each Member shall provide for the release of perishable goods:

- (a) under normal circumstances within the shortest possible time; and
- (b) in exceptional circumstances where it would be appropriate to do so, outside the business hours of customs and other relevant authorities.

9.2 Each Member shall give appropriate priority to perishable goods when scheduling any examinations that may be required.

9.3 Each Member shall either arrange or allow an importer to arrange for the proper storage of perishable goods pending their release. The Member may require that any storage facilities arranged by the importer have been approved or designated by its relevant authorities. The movement of the goods to those storage facilities, including authorizations for the operator moving the goods, may be subject to the approval, where required, of the relevant authorities. The Member shall, where practicable and consistent with domestic legislation, upon the request of the importer, provide for any procedures necessary for release to take place at those storage facilities.

9.4 In cases of significant delay in the release of perishable goods, and upon written request, the importing Member shall, to the extent practicable, provide a communication on the reasons for the delay.

ARTICLE 8: BORDER AGENCY COOPERATION

1. Each Member shall ensure that its authorities and agencies responsible for border controls and procedures dealing with the importation, exportation, and transit of goods cooperate with one another and coordinate their activities in order to facilitate trade.

2. Each Member shall, to the extent possible and practicable, cooperate on mutually agreed terms with other Members with whom it shares a common border with a view to coordinating procedures at border crossings to facilitate cross-border trade. Such cooperation and coordination may include:

¹⁰ For the purposes of this provision, perishable goods are goods that rapidly decay due to their natural characteristics, in particular in the absence of appropriate storage conditions.

- (a) alignment of working days and hours;
- (b) alignment of procedures and formalities;
- (c) development and sharing of common facilities;
- (d) joint controls;
- (e) establishment of one stop border post control.

ARTICLE 9: MOVEMENT OF GOODS INTENDED FOR IMPORT UNDER CUSTOMS CONTROL

Each Member shall, to the extent practicable, and provided all regulatory requirements are met, allow goods intended for import to be moved within its territory under customs control from a customs office of entry to another customs office in its territory from where the goods would be released or cleared.

ARTICLE 10: FORMALITIES CONNECTED WITH IMPORTATION, EXPORTATION AND TRANSIT

1 Formalities and Documentation Requirements

1.1 With a view to minimizing the incidence and complexity of import, export, and transit formalities and to decreasing and simplifying import, export, and transit documentation requirements and taking into account the legitimate policy objectives and other factors such as changed circumstances, relevant new information, business practices, availability of techniques and technology, international best practices, and inputs from interested parties, each Member shall review such formalities and documentation requirements and, based on the results of the review, ensure, as appropriate, that such formalities and documentation requirements are:

- (a) adopted and/or applied with a view to a rapid release and clearance of goods, particularly perishable goods;
- (b) adopted and/or applied in a manner that aims at reducing the time and cost of compliance for traders and operators;
- (c) the least trade restrictive measure chosen where two or more alternative measures are reasonably available for fulfilling the policy objective or objectives in question; and
- (d) not maintained, including parts thereof, if no longer required.

1.2 The Committee shall develop procedures for the sharing by Members of relevant information and best practices, as appropriate.

2 Acceptance of Copies

2.1 Each Member shall, where appropriate, endeavour to accept paper or electronic copies of supporting documents required for import, export, or transit formalities.

2.2 Where a government agency of a Member already holds the original of such a document, any other agency of that Member shall accept a paper or electronic copy, where applicable, from the agency holding the original in lieu of the original document.

2.3 A Member shall not require an original or copy of export declarations submitted to the customs authorities of the exporting Member as a requirement for importation.¹¹

¹¹ Nothing in this paragraph precludes a Member from requiring documents such as certificates, permits or licenses as a requirement for the importation of controlled or regulated goods.

3 Use of International Standards

3.1 Members are encouraged to use relevant international standards or parts thereof as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures, except as otherwise provided for in this Agreement.

3.2 Members are encouraged to take part, within the limits of their resources, in the preparation and periodic review of relevant international standards by appropriate international organizations.

3.3 The Committee shall develop procedures for the sharing by Members of relevant information, and best practices, on the implementation of international standards, as appropriate.

The Committee may also invite relevant international organizations to discuss their work on international standards. As appropriate, the Committee may identify specific standards that are of particular value to Members.

4 Single Window

4.1 Members shall endeavour to establish or maintain a single window, enabling traders to submit documentation and/or data requirements for importation, exportation, or transit of goods through a single entry point to the participating authorities or agencies. After the examination by the participating authorities or agencies of the documentation and/or data, the results shall be notified to the applicants through the single window in a timely manner.

4.2 In cases where documentation and/or data requirements have already been received through the single window, the same documentation and/or data requirements shall not be requested by participating authorities or agencies except in urgent circumstances and other limited exceptions which are made public.

4.3 Members shall notify the Committee of the details of operation of the single window.

4.4 Members shall, to the extent possible and practicable, use information technology to support the single window.

5 Preshipment Inspection

5.1 Members shall not require the use of preshipment inspections in relation to tariff classification and customs valuation.

5.2 Without prejudice to the rights of Members to use other types of preshipment inspection not covered by paragraph 5.1, Members are encouraged not to introduce or apply new requirements regarding their use.¹²

6 Use of Customs Brokers

6.1 Without prejudice to the important policy concerns of some Members that currently maintain a special role for customs brokers, from the entry into force of this Agreement Members shall not introduce the mandatory use of customs brokers.

6.2 Each Member shall notify the Committee and publish its measures on the use of customs brokers. Any subsequent modifications thereof shall be notified and published promptly.

6.3 With regard to the licensing of customs brokers, Members shall apply rules that are transparent and objective.

¹² This paragraph refers to preshipment inspections covered by the Agreement on Preshipment Inspection, and does not preclude preshipment inspections for sanitary and phytosanitary purposes.

7 Common Border Procedures and Uniform Documentation Requirements

7.1 Each Member shall, subject to paragraph 7.2, apply common customs procedures and uniform documentation requirements for release and clearance of goods throughout its territory.

7.2 Nothing in this Article shall prevent a Member from:

- (a) differentiating its procedures and documentation requirements based on the nature and type of goods, or their means of transport;
- (b) differentiating its procedures and documentation requirements for goods based on risk management;
- (c) differentiating its procedures and documentation requirements to provide total or partial exemption from import duties or taxes;
- (d) applying electronic filing or processing; or
- (e) differentiating its procedures and documentation requirements in a manner consistent with the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

8 Rejected Goods

8.1 Where goods presented for import are rejected by the competent authority of a Member on account of their failure to meet prescribed sanitary or phytosanitary regulations or technical regulations, the Member shall, subject to and consistent with its laws and regulations, allow the importer to re-consign or to return the rejected goods to the exporter or another person designated by the exporter.

8.2 When such an option under paragraph 8.1 is given and the importer fails to exercise it within a reasonable period of time, the competent authority may take a different course of action to deal with such non-compliant goods.

9 Temporary Admission of Goods and Inward and Outward Processing

9.1 Temporary Admission of Goods

Each Member shall allow, as provided for in its laws and regulations, goods to be brought into its customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes if such goods are brought into its customs territory for a specific purpose, are intended for re-exportation within a specific period, and have not undergone any change except normal depreciation and wastage due to the use made of them.

9.2 Inward and Outward Processing

- (a) Each Member shall allow, as provided for in its laws and regulations, inward and outward processing of goods. Goods allowed for outward processing may be re-imported with total or partial exemption from import duties and taxes in accordance with the Member's laws and regulations.
- (b) For the purposes of this Article, the term "inward processing" means the customs procedure under which certain goods can be brought into a Member's customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes, or eligible for duty drawback, on the basis that such goods are intended for manufacturing, processing, or repair and subsequent exportation.
- (c) For the purposes of this Article, the term "outward processing" means the customs procedure under which goods which are in free circulation in a Member's customs territory may be temporarily exported for manufacturing, processing, or repair abroad and then re-imported.

ARTICLE 11: FREEDOM OF TRANSIT

1. Any regulations or formalities in connection with traffic in transit imposed by a Member shall not be:
 - (a) maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a reasonably available less trade-restrictive manner;
 - (b) applied in a manner that would constitute a disguised restriction on traffic in transit.
2. Traffic in transit shall not be conditioned upon collection of any fees or charges imposed in respect of transit, except the charges for transportation or those commensurate with administrative expenses entailed by transit or with the cost of services rendered.
3. Members shall not seek, take, or maintain any voluntary restraints or any other similar measures on traffic in transit. This is without prejudice to existing and future national regulations, bilateral or multilateral arrangements related to regulating transport, consistent with WTO rules.
4. Each Member shall accord to products which will be in transit through the territory of any other Member treatment no less favourable than that which would be accorded to such products if they were being transported from their place of origin to their destination without going through the territory of such other Member.
5. Members are encouraged to make available, where practicable, physically separate infrastructure (such as lanes, berths and similar) for traffic in transit.
6. Formalities, documentation requirements, and customs controls in connection with traffic in transit shall not be more burdensome than necessary to:
 - (a) identify the goods; and
 - (b) ensure fulfilment of transit requirements.
7. Once goods have been put under a transit procedure and have been authorized to proceed from the point of origination in a Member's territory, they will not be subject to any customs charges nor unnecessary delays or restrictions until they conclude their transit at the point of destination within the Member's territory.
8. Members shall not apply technical regulations and conformity assessment procedures within the meaning of the Agreement on Technical Barriers to Trade to goods in transit.
9. Members shall allow and provide for advance filing and processing of transit documentation and data prior to the arrival of goods.
10. Once traffic in transit has reached the customs office where it exits the territory of a Member, that office shall promptly terminate the transit operation if transit requirements have been met.
11. Where a Member requires a guarantee in the form of a surety, deposit or other appropriate monetary or non-monetary¹³ instrument for traffic in transit, such guarantee shall be limited to ensuring that requirements arising from such traffic in transit are fulfilled.

¹³ Nothing in this provision shall preclude a Member from maintaining existing procedures whereby the means of transport can be used as a guarantee for traffic in transit.

12. Once the Member has determined that its transit requirements have been satisfied, the guarantee shall be discharged without delay.

13. Each Member shall, in a manner consistent with its laws and regulations, allow comprehensive guarantees which include multiple transactions for same operators or renewal of guarantees without discharge for subsequent consignments.

14. Each Member shall make publicly available the relevant information it uses to set the guarantee, including single transaction and, where applicable, multiple transaction guarantee.

15. Each Member may require the use of customs convoys or customs escorts for traffic in transit only in circumstances presenting high risks or when compliance with customs laws and regulations cannot be ensured through the use of guarantees. General rules applicable to customs convoys or customs escorts shall be published in accordance with Article 1.

16. Members shall endeavour to cooperate and coordinate with one another with a view to enhancing freedom of transit. Such cooperation and coordination may include, but is not limited to, an understanding on:

- (a) charges;
- (b) formalities and legal requirements; and
- (c) the practical operation of transit regimes.

17. Each Member shall endeavour to appoint a national transit coordinator to which all enquiries and proposals by other Members relating to the good functioning of transit operations can be addressed.

ARTICLE 12: CUSTOMS COOPERATION

1 Measures Promoting Compliance and Cooperation

1.1 Members agree on the importance of ensuring that traders are aware of their compliance obligations, encouraging voluntary compliance to allow importers to self-correct without penalty in appropriate circumstances, and applying compliance measures to initiate stronger measures for non-compliant traders.¹⁴

1.2 Members are encouraged to share information on best practices in managing customs compliance, including through the Committee. Members are encouraged to cooperate in technical guidance or assistance and support for capacity building for the purposes of administering compliance measures and enhancing their effectiveness.

2 Exchange of Information

2.1 Upon request and subject to the provisions of this Article, Members shall exchange the information set out in subparagraphs 6.1(b) and/or (c) for the purpose of verifying an import or export declaration in identified cases where there are reasonable grounds to doubt the truth or accuracy of the declaration.

2.2 Each Member shall notify the Committee of the details of its contact point for the exchange of this information.

3 Verification

A Member shall make a request for information only after it has conducted appropriate verification procedures of an import or export declaration and after it has inspected the available relevant documentation.

¹⁴ Such activity has the overall objective of lowering the frequency of non-compliance, and consequently reducing the need for exchange of information in pursuit of enforcement.

4 Request

4.1 The requesting Member shall provide the requested Member with a written request, through paper or electronic means in a mutually agreed official language of the WTO or other mutually agreed language, including:

- (a) the matter at issue including, where appropriate and available, the number identifying the export declaration corresponding to the import declaration in question;
- (b) the purpose for which the requesting Member is seeking the information or documents, along with the names and contact details of the persons to whom the request relates, if known;
- (c) where required by the requested Member, confirmation¹⁵ of the verification where appropriate;
- (d) the specific information or documents requested;
- (e) the identity of the originating office making the request;
- (f) reference to provisions of the requesting Member's domestic law and legal system that govern the collection, protection, use, disclosure, retention, and disposal of confidential information and personal data.

4.2 If the requesting Member is not in a position to comply with any of the subparagraphs of paragraph 4.1, it shall specify this in the request.

5 Protection and Confidentiality

5.1 The requesting Member shall, subject to paragraph 5.2:

- (a) hold all information or documents provided by the requested Member strictly in confidence and grant at least the same level of such protection and confidentiality as that provided under the domestic law and legal system of the requested Member as described by it under subparagraphs 6.1(b) or (c);
- (b) provide information or documents only to the customs authorities dealing with the matter at issue and use the information or documents solely for the purpose stated in the request unless the requested Member agrees otherwise in writing;
- (c) not disclose the information or documents without the specific written permission of the requested Member;
- (d) not use any unverified information or documents from the requested Member as the deciding factor towards alleviating the doubt in any given circumstance;
- (e) respect any case-specific conditions set out by the requested Member regarding retention and disposal of confidential information or documents and personal data; and
- (f) upon request, inform the requested Member of any decisions and actions taken on the matter as a result of the information or documents provided.

5.2 A requesting Member may be unable under its domestic law and legal system to comply with any of the subparagraphs of paragraph 5.1. If so, the requesting Member shall specify this in the request.

¹⁵ This may include pertinent information on the verification conducted under paragraph 3. Such information shall be subject to the level of protection and confidentiality specified by the Member conducting the verification.

5.3 The requested Member shall treat any request and verification information received under paragraph 4 with at least the same level of protection and confidentiality accorded by the requested Member to its own similar information.

6 Provision of Information

6.1 Subject to the provisions of this Article, the requested Member shall promptly:

- (a) respond in writing, through paper or electronic means;
- (b) provide the specific information as set out in the import or export declaration, or the declaration, to the extent it is available, along with a description of the level of protection and confidentiality required of the requesting Member;
- (c) if requested, provide the specific information as set out in the following documents, or the documents, submitted in support of the import or export declaration, to the extent it is available: commercial invoice, packing list, certificate of origin and bill of lading, in the form in which these were filed, whether paper or electronic, along with a description of the level of protection and confidentiality required of the requesting Member;
- (d) confirm that the documents provided are true copies;
- (e) provide the information or otherwise respond to the request, to the extent possible, within 90 days from the date of the request.

6.2 The requested Member may require, under its domestic law and legal system, an assurance prior to the provision of information that the specific information will not be used as evidence in criminal investigations, judicial proceedings, or in non-customs proceedings without the specific written permission of the requested Member. If the requesting Member is not in a position to comply with this requirement, it should specify this to the requested Member.

7 Postponement or Refusal of a Request

7.1 A requested Member may postpone or refuse part or all of a request to provide information, and shall inform the requesting Member of the reasons for doing so, where:

- (a) it would be contrary to the public interest as reflected in the domestic law and legal system of the requested Member;
- (b) its domestic law and legal system prevents the release of the information. In such a case it shall provide the requesting Member with a copy of the relevant, specific reference;
- (c) the provision of the information would impede law enforcement or otherwise interfere with an on-going administrative or judicial investigation, prosecution or proceeding;
- (d) the consent of the importer or exporter is required by its domestic law and legal system that govern the collection, protection, use, disclosure, retention, and disposal of confidential information or personal data and that consent is not given; or
- (e) the request for information is received after the expiration of the legal requirement of the requested Member for the retention of documents.

7.2 In the circumstances of paragraphs 4.2, 5.2, or 6.2, execution of such a request shall be at the discretion of the requested Member.

8 Reciprocity

If the requesting Member is of the opinion that it would be unable to comply with a similar request if it was made by the requested Member, or if it has not yet implemented this Article, it shall state that fact in its request. Execution of such a request shall be at the discretion of the requested Member.

9 Administrative Burden

9.1 The requesting Member shall take into account the associated resource and cost implications for the requested Member in responding to requests for information. The requesting Member shall consider the proportionality between its fiscal interest in pursuing its request and the efforts to be made by the requested Member in providing the information.

9.2 If a requested Member receives an unmanageable number of requests for information or a request for information of unmanageable scope from one or more requesting Member(s) and is unable to meet such requests within a reasonable time, it may request one or more of the requesting Member(s) to prioritize with a view to agreeing on a practical limit within its resource constraints. In the absence of a mutually-agreed approach, the execution of such requests shall be at the discretion of the requested Member based on the results of its own prioritization.

10 Limitations

A requested Member shall not be required to:

- (a) modify the format of its import or export declarations or procedures;
- (b) call for documents other than those submitted with the import or export declaration as specified in subparagraph 6.1(c);
- (c) initiate enquiries to obtain the information;
- (d) modify the period of retention of such information;
- (e) introduce paper documentation where electronic format has already been introduced;
- (f) translate the information;
- (g) verify the accuracy of the information; or
- (h) provide information that would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

11 Unauthorized Use or Disclosure

11.1 In the event of any breach of the conditions of use or disclosure of information exchanged under this Article, the requesting Member that received the information shall promptly communicate the details of such unauthorized use or disclosure to the requested Member that provided the information and:

- (a) take necessary measures to remedy the breach;
- (b) take necessary measures to prevent any future breach; and
- (c) notify the requested Member of the measures taken under subparagraphs (a) and (b).

11.2 The requested Member may suspend its obligations to the requesting Member under this Article until the measures set out in paragraph 11.1 have been taken.

12 Bilateral and Regional Agreements

12.1 Nothing in this Article shall prevent a Member from entering into or maintaining a bilateral, plurilateral, or regional agreement for sharing or exchange of customs information and data, including on a secure and rapid basis such as on an automatic basis or in advance of the arrival of the consignment.

12.2 Nothing in this Article shall be construed as altering or affecting a Member's rights or obligations under such bilateral, plurilateral, or regional agreements, or as governing the exchange of customs information and data under such other agreements.

SECTION II

SPECIAL AND DIFFERENTIAL TREATMENT PROVISIONS FOR DEVELOPING COUNTRY MEMBERS AND LEAST-DEVELOPED COUNTRY MEMBERS

ARTICLE 13: GENERAL PRINCIPLES

1. The provisions contained in Articles 1 to 12 of this Agreement shall be implemented by developing and least-developed country Members in accordance with this Section, which is based on the modalities agreed in Annex D of the July 2004 Framework Agreement (WT/L/579) and in paragraph 33 of and Annex E to the Hong Kong Ministerial Declaration (WT/MIN(05)/DEC).
2. Assistance and support for capacity building¹⁶ should be provided to help developing and least-developed country Members implement the provisions of this Agreement, in accordance with their nature and scope. The extent and the timing of implementation of the provisions of this Agreement shall be related to the implementation capacities of developing and least-developed country Members. Where a developing or least-developed country Member continues to lack the necessary capacity, implementation of the provision(s) concerned will not be required until implementation capacity has been acquired.
3. Least-developed country Members will only be required to undertake commitments to the extent consistent with their individual development, financial and trade needs or their administrative and institutional capabilities.
4. These principles shall be applied through the provisions set out in Section II.

ARTICLE 14: CATEGORIES OF PROVISIONS

1. There are three categories of provisions:
 - (a) Category A contains provisions that a developing country Member or a least-developed country Member designates for implementation upon entry into force of this Agreement, or in the case of a least-developed country Member within one year after entry into force, as provided in Article 15.
 - (b) Category B contains provisions that a developing country Member or a least-developed country Member designates for implementation on a date after a transitional period of time following the entry into force of this Agreement, as provided in Article 16.
 - (c) Category C contains provisions that a developing country Member or a least-developed country Member designates for implementation on a date after a transitional period of time following the entry into force of this Agreement and requiring the acquisition of implementation capacity through the provision of assistance and support for capacity building, as provided for in Article 16.

¹⁶ For the purposes of this Agreement, "assistance and support for capacity building" may take the form of technical, financial, or any other mutually agreed form of assistance provided.

2. Each developing country and least-developed country Member shall self-designate, on an individual basis, the provisions it is including under each of the Categories A, B and C.

ARTICLE 15: NOTIFICATION AND IMPLEMENTATION OF CATEGORY A

1. Upon entry into force of this Agreement, each developing country Member shall implement its Category A commitments. Those commitments designated under Category A will thereby be made an integral part of this Agreement.

2. A least-developed country Member may notify the Committee of the provisions it has designated in Category A for up to one year after entry into force of this Agreement. Each least-developed country Member's commitments designated under Category A will thereby be made an integral part of this Agreement.

ARTICLE 16: NOTIFICATION OF DEFINITIVE DATES FOR IMPLEMENTATION OF CATEGORY B AND CATEGORY C

1. With respect to the provisions that a developing country Member has not designated in Category A, the Member may delay implementation in accordance with the process set out in this Article.

Developing Country Member Category B

- (a) Upon entry into force of this Agreement, each developing country Member shall notify the Committee of the provisions that it has designated in Category B and their corresponding indicative dates for implementation.¹⁷
- (b) No later than one year after entry into force of this Agreement, each developing country Member shall notify the Committee of its definitive dates for implementation of the provisions it has designated in Category B. If a developing country Member, before this deadline, believes it requires additional time to notify its definitive dates, the Member may request that the Committee extend the period sufficient to notify its dates.

Developing Country Member Category C

- (c) Upon entry into force of this Agreement, each developing country Member shall notify the Committee of the provisions that it has designated in Category C and their corresponding indicative dates for implementation. For transparency purposes, notifications submitted shall include information on the assistance and support for capacity building that the Member requires in order to implement.¹⁸
- (d) Within one year after entry into force of this Agreement, developing country Members and relevant donor Members, taking into account any existing arrangements already in place, notifications pursuant to paragraph 1 of Article 22 and information submitted pursuant to subparagraph (c) above, shall provide information to the Committee on the arrangements maintained or entered into that are necessary to provide assistance and support for capacity building to enable implementation of Category C.¹⁹ The participating developing country Member shall promptly inform the Committee of such arrangements. The Committee shall also invite non-Member donors to provide information on existing or concluded arrangements.

¹⁷ Notifications submitted may also include such further information as the notifying Member deems appropriate. Members are encouraged to provide information on the domestic agency or entity responsible for implementation.

¹⁸ Members may also include information on national trade facilitation implementation plans or projects, the domestic agency or entity responsible for implementation, and the donors with which the Member may have an arrangement in place to provide assistance.

¹⁹ Such arrangements will be on mutually agreed terms, either bilaterally or through appropriate international organizations, consistent with paragraph 3 of Article 21.

- (e) Within 18 months from the date of the provision of the information stipulated in subparagraph (d), donor Members and respective developing country Members shall inform the Committee of the progress in the provision of assistance and support for capacity building. Each developing country Member shall, at the same time, notify its list of definitive dates for implementation.

2. With respect to those provisions that a least-developed country Member has not designated under Category A, least-developed country Members may delay implementation in accordance with the process set forth in this Article.

Least-Developed Country Member Category B

- (a) No later than one year after entry into force of this Agreement, a least-developed country Member shall notify the Committee of its Category B provisions and may notify their corresponding indicative dates for implementation of these provisions, taking into account maximum flexibilities for least-developed country Members.
- (b) No later than two years after the notification date stipulated under subparagraph (a) above, each least-developed country Member shall notify the Committee to confirm designations of provisions and notify its dates for implementation. If a least-developed country Member, before this deadline, believes it requires additional time to notify its definitive dates, the Member may request that the Committee extend the period sufficiently to notify its dates.

Least-Developed Country Member Category C

- (c) For transparency purposes and to facilitate arrangements with donors, one year after entry into force of this Agreement, each least-developed country Member shall notify the Committee of the provisions it has designated in Category C, taking into account maximum flexibilities for least-developed country Members.
- (d) One year after the date stipulated in subparagraph (c) above, least-developed country Members shall notify information on assistance and support for capacity building that the Member requires in order to implement.²⁰
- (e) No later than two years after the notification under subparagraph (d) above, least-developed country Members and relevant donor Members, taking into account information submitted pursuant to subparagraph (d) above, shall provide information to the Committee on the arrangements maintained or entered into that are necessary to provide assistance and support for capacity building to enable implementation of Category C.²¹ The participating least-developed country Member shall promptly inform the Committee of such arrangements. The least-developed country Member shall, at the same time, notify indicative dates for implementation of corresponding Category C commitments covered by the assistance and support arrangements. The Committee shall also invite non-Member donors to provide information on existing and concluded arrangements.
- (f) No later than 18 months from the date of the provision of the information stipulated in subparagraph (e), relevant donor Members and respective least-developed country Members shall inform the Committee of the progress in the provision of assistance and support for capacity building. Each least-developed country Member shall, at the same time, notify the Committee of its list of definitive dates for implementation.

3. Developing country Members and least-developed country Members experiencing difficulties in submitting definitive dates for implementation within the deadlines set out in paragraphs 1 and 2 because of the lack of donor support or lack of progress in the provision of assistance and

²⁰ Members may also include information on national trade facilitation implementation plans or projects, the domestic agency or entity responsible for implementation, and the donors with which the Member may have an arrangement in place to provide assistance.

²¹ Such arrangements will be on mutually agreed terms, either bilaterally or through appropriate international organizations, consistent with paragraph 3 of Article 21.

support for capacity building should notify the Committee as early as possible prior to the expiration of those deadlines. Members agree to cooperate to assist in addressing such difficulties, taking into account the particular circumstances and special problems facing the Member concerned. The Committee shall, as appropriate, take action to address the difficulties including, where necessary, by extending the deadlines for the Member concerned to notify its definitive dates.

4. Three months before the deadline stipulated in subparagraphs 1(b) or (e), or in the case of a least-developed country Member, subparagraphs 2(b) or (f), the Secretariat shall remind a Member if that Member has not notified a definitive date for implementation of provisions that it has designated in Category B or C. If the Member does not invoke paragraph 3, or in the case of a developing country Member subparagraph 1(b), or in the case of a least-developed country Member subparagraph 2(b), to extend the deadline and still does not notify a definitive date for implementation, the Member shall implement the provisions within one year after the deadline stipulated in subparagraphs 1(b) or (e), or in the case of a least-developed country Member, subparagraphs 2(b) or (f), or extended by paragraph 3.

5. No later than 60 days after the dates for notification of definitive dates for implementation of Category B and Category C provisions in accordance with paragraphs 1, 2, or 3, the Committee shall take note of the annexes containing each Member's definitive dates for implementation of Category B and Category C provisions, including any dates set under paragraph 4, thereby making these annexes an integral part of this Agreement.

ARTICLE 17: EARLY WARNING MECHANISM: EXTENSION OF IMPLEMENTATION DATES FOR PROVISIONS IN CATEGORIES B AND C

1.

- (a) A developing country Member or least-developed country Member that considers itself to be experiencing difficulty in implementing a provision that it has designated in Category B or Category C by the definitive date established under subparagraphs 1(b) or (e) of Article 16, or in the case of a least-developed country Member subparagraphs 2(b) or (f) of Article 16, should notify the Committee. Developing country Members shall notify the Committee no later than 120 days before the expiration of the implementation date. Least-developed country Members shall notify the Committee no later than 90 days before such date.
- (b) The notification to the Committee shall indicate the new date by which the developing country Member or least-developed country Member expects to be able to implement the provision concerned. The notification shall also indicate the reasons for the expected delay in implementation. Such reasons may include the need for assistance and support for capacity building not earlier anticipated or additional assistance and support to help build capacity.

2. Where a developing country Member's request for additional time for implementation does not exceed 18 months or a least-developed country Member's request for additional time does not exceed 3 years, the requesting Member is entitled to such additional time without any further action by the Committee.

3. Where a developing country or least-developed country Member considers that it requires a first extension longer than that provided for in paragraph 2 or a second or any subsequent extension, it shall submit to the Committee a request for an extension containing the information described in subparagraph 1(b) no later than 120 days in respect of a developing country Member and 90 days in respect of a least-developed country Member before the expiration of the original definitive implementation date or that date as subsequently extended.

4. The Committee shall give sympathetic consideration to granting requests for extension taking into account the specific circumstances of the Member submitting the request. These circumstances may include difficulties and delays in obtaining assistance and support for capacity building.

ARTICLE 18: IMPLEMENTATION OF CATEGORY B AND CATEGORY C

1. In accordance with paragraph 2 of Article 13, if a developing country Member or a least-developed country Member, having fulfilled the procedures set forth in paragraphs 1 or 2 of Article 16 and in Article 17, and where an extension requested has not been granted or where the developing country Member or least-developed country Member otherwise experiences unforeseen circumstances that prevent an extension being granted under Article 17, self-assesses that its capacity to implement a provision under Category C continues to be lacking, that Member shall notify the Committee of its inability to implement the relevant provision.
2. The Committee shall establish an Expert Group immediately, and in any case no later than 60 days after the Committee receives the notification from the relevant developing country Member or least-developed country Member. The Expert Group will examine the issue and make a recommendation to the Committee within 120 days of its composition.
3. The Expert Group shall be composed of five independent persons that are highly qualified in the fields of trade facilitation and assistance and support for capacity building. The composition of the Expert Group shall ensure balance between nationals from developing and developed country Members. Where a least-developed country Member is involved, the Expert Group shall include at least one national from a least-developed country Member. If the Committee cannot agree on the composition of the Expert Group within 20 days of its establishment, the Director-General, in consultation with the chair of the Committee, shall determine the composition of the Expert Group in accordance with the terms of this paragraph.
4. The Expert Group shall consider the Member's self-assessment of lack of capacity and shall make a recommendation to the Committee. When considering the Expert Group's recommendation concerning a least-developed country Member, the Committee shall, as appropriate, take action that will facilitate the acquisition of sustainable implementation capacity.
5. The Member shall not be subject to proceedings under the Dispute Settlement Understanding on this issue from the time the developing country Member notifies the Committee of its inability to implement the relevant provision until the first meeting of the Committee after it receives the recommendation of the Expert Group. At that meeting, the Committee shall consider the recommendation of the Expert Group. For a least-developed country Member, the proceedings under the Dispute Settlement Understanding shall not apply to the respective provision from the date of notification to the Committee of its inability to implement the provision until the Committee makes a decision on the issue, or within 24 months after the date of the first Committee meeting set out above, whichever is earlier.
6. Where a least-developed country Member loses its ability to implement a Category C commitment, it may inform the Committee and follow the procedures set out in this Article.

ARTICLE 19: SHIFTING BETWEEN CATEGORIES B AND C

1. Developing country Members and least-developed country Members who have notified provisions under Categories B and C may shift provisions between such categories through the submission of a notification to the Committee. Where a Member proposes to shift a provision from Category B to Category C, the Member shall provide information on the assistance and support required to build capacity.
2. In the event that additional time is required to implement a provision shifted from Category B to Category C, the Member may:
 - (a) use the provisions of Article 17, including the opportunity for an automatic extension; or
 - (b) request an examination by the Committee of the Member's request for extra time to implement the provision and, if necessary, for assistance and support for capacity building, including the possibility of a review and recommendation by the Expert Group under Article 18; or

- (c) in the case of a least-developed country Member, any new implementation date of more than four years after the original date notified under Category B shall require approval by the Committee. In addition, a least-developed country Member shall continue to have recourse to Article 17. It is understood that assistance and support for capacity building is required for a least-developed country Member so shifting.

ARTICLE 20: GRACE PERIOD FOR THE APPLICATION OF THE UNDERSTANDING ON RULES AND PROCEDURES GOVERNING THE SETTLEMENT OF DISPUTES

1. For a period of two years after entry into force of this Agreement, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes shall not apply to the settlement of disputes against a developing country Member concerning any provision that the Member has designated in Category A.
2. For a period of six years after entry into force of this Agreement, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes shall not apply to the settlement of disputes against a least-developed country Member concerning any provision that the Member has designated in Category A.
3. For a period of eight years after implementation of a provision under Category B or C by a least-developed country Member, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes shall not apply to the settlement of disputes against that least-developed country Member concerning that provision.
4. Notwithstanding the grace period for the application of the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes, before making a request for consultations pursuant to Articles XXII or XXIII of GATT 1994, and at all stages of dispute settlement procedures with regard to a measure of a least-developed country Member, a Member shall give particular consideration to the special situation of least-developed country Members. In this regard, Members shall exercise due restraint in raising matters under the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes involving least-developed country Members.
5. Each Member shall, upon request, during the grace period allowed under this Article, provide adequate opportunity to other Members for discussion with respect to any issue relating to the implementation of this Agreement.

ARTICLE 21: PROVISION OF ASSISTANCE AND SUPPORT FOR CAPACITY BUILDING

1. Donor Members agree to facilitate the provision of assistance and support for capacity building to developing country and least-developed country Members on mutually agreed terms either bilaterally or through the appropriate international organizations. The objective is to assist developing country and least-developed country Members to implement the provisions of Section I of this Agreement.
2. Given the special needs of least-developed country Members, targeted assistance and support should be provided to the least-developed country Members so as to help them build sustainable capacity to implement their commitments. Through the relevant development cooperation mechanisms and consistent with the principles of technical assistance and support for capacity building as referred to in paragraph 3, development partners shall endeavour to provide assistance and support for capacity building in this area in a way that does not compromise existing development priorities.
3. Members shall endeavour to apply the following principles for providing assistance and support for capacity building with regard to the implementation of this Agreement:

- (a) take account of the overall developmental framework of recipient countries and regions and, where relevant and appropriate, ongoing reform and technical assistance programs;
 - (b) include, where relevant and appropriate, activities to address regional and sub-regional challenges and promote regional and sub-regional integration;
 - (c) ensure that ongoing trade facilitation reform activities of the private sector are factored into assistance activities;
 - (d) promote coordination between and among Members and other relevant institutions, including regional economic communities, to ensure maximum effectiveness of and results from this assistance. To this end:
 - (i) coordination, primarily in the country or region where the assistance is to be provided, between partner Members and donors and among bilateral and multilateral donors should aim to avoid overlap and duplication in assistance programs and inconsistencies in reform activities through close coordination of technical assistance and capacity building interventions;
 - (ii) for least-developed country Members, the Enhanced Integrated Framework for trade-related assistance for the least-developed countries should be a part of this coordination process; and
 - (iii) Members should also promote internal coordination between their trade and development officials, both in capitals and in Geneva, in the implementation of this Agreement and technical assistance.
 - (e) encourage use of existing in-country and regional coordination structures such as roundtables and consultative groups to coordinate and monitor implementation activities; and
 - (f) encourage developing country Members to provide capacity building to other developing and least-developed country Members and consider supporting such activities, where possible.
4. The Committee shall hold at least one dedicated session per year to:
- (a) discuss any problems regarding implementation of provisions or sub-parts of provisions of this Agreement;
 - (b) review progress in the provision of assistance and support for capacity building to support the implementation of the Agreement, including any developing or least-developed country Members not receiving adequate assistance and support for capacity building;
 - (c) share experiences and information on ongoing assistance and support for capacity building and implementation programs, including challenges and successes;
 - (d) review donor notifications as set forth in Article 22; and
 - (e) review the operation of paragraph 2.

**ARTICLE 22: INFORMATION ON ASSISTANCE AND SUPPORT FOR CAPACITY BUILDING
TO BE SUBMITTED TO THE COMMITTEE**

1. To provide transparency to developing country Members and least-developed country Members on the provision of assistance and support for capacity building for implementation of Section I, each donor Member assisting developing country Members and least-developed country Members with the implementation of this Agreement shall submit to the Committee, at entry into force of this Agreement and annually thereafter, the following information on its assistance and

support for capacity building that was disbursed in the preceding 12 months and, where available, that is committed in the next 12 months²²:

- (a) a description of the assistance and support for capacity building;
- (b) the status and amount committed/disbursed;
- (c) procedures for disbursement of the assistance and support;
- (d) the beneficiary Member or, where necessary, the region; and
- (e) the implementing agency in the Member providing assistance and support.

The information shall be provided in the format specified in Annex 1. In the case of Organisation for Economic Co-operation and Development (referred to in this Agreement as the "OECD") Members, the information submitted can be based on relevant information from the OECD Creditor Reporting System. Developing country Members declaring themselves in a position to provide assistance and support for capacity building are encouraged to provide the information above.

2. Donor Members assisting developing country Members and least-developed country Members shall submit to the Committee:

- (a) contact points of their agencies responsible for providing assistance and support for capacity building related to the implementation of Section I of this Agreement including, where practicable, information on such contact points within the country or region where the assistance and support is to be provided; and
- (b) information on the process and mechanisms for requesting assistance and support for capacity building.

Developing country Members declaring themselves in a position to provide assistance and support are encouraged to provide the information above.

3. Developing country Members and least-developed country Members intending to avail themselves of trade facilitation-related assistance and support for capacity building shall submit to the Committee information on contact point(s) of the office(s) responsible for coordinating and prioritizing such assistance and support.

4. Members may provide the information referred to in paragraphs 2 and 3 through internet references and shall update the information as necessary. The Secretariat shall make all such information publicly available.

5. The Committee shall invite relevant international and regional organizations (such as the International Monetary Fund, the OECD, the United Nations Conference on Trade and Development, the WCO, United Nations Regional Commissions, the World Bank, or their subsidiary bodies, and regional development banks) and other agencies of cooperation to provide information referred to in paragraphs 1, 2, and 4.

²² The information provided will reflect the demand driven nature of the provision of assistance and support for capacity building.

SECTION III

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINAL PROVISIONS

ARTICLE 23: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

1 Committee on Trade Facilitation

1.1 A Committee on Trade Facilitation is hereby established.

1.2 The Committee shall be open for participation by all Members and shall elect its own Chairperson. The Committee shall meet as needed and envisaged by the relevant provisions of this Agreement, but no less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity to consult on any matters related to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives. The Committee shall carry out such responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members. The Committee shall establish its own rules of procedure.

1.3 The Committee may establish such subsidiary bodies as may be required. All such bodies shall report to the Committee.

1.4 The Committee shall develop procedures for the sharing by Members of relevant information and best practices as appropriate.

1.5 The Committee shall maintain close contact with other international organizations in the field of trade facilitation, such as the WCO, with the objective of securing the best available advice for the implementation and administration of this Agreement and in order to ensure that unnecessary duplication of effort is avoided. To this end, the Committee may invite representatives of such organizations or their subsidiary bodies to:

- (a) attend meetings of the Committee; and
- (b) discuss specific matters related to the implementation of this Agreement.

1.6 The Committee shall review the operation and implementation of this Agreement four years from its entry into force, and periodically thereafter.

1.7 Members are encouraged to raise before the Committee questions relating to issues on the implementation and application of this Agreement.

1.8 The Committee shall encourage and facilitate ad hoc discussions among Members on specific issues under this Agreement with a view to reaching a mutually satisfactory solution promptly.

2 National Committee on Trade Facilitation

Each Member shall establish and/or maintain a national committee on trade facilitation or designate an existing mechanism to facilitate both domestic coordination and implementation of the provisions of this Agreement.

ARTICLE 24: FINAL PROVISIONS

1. For the purpose of this Agreement, the term "Member" is deemed to include the competent authority of that Member.

2. All provisions of this Agreement are binding on all Members.

3. Members shall implement this Agreement from the date of its entry into force. Developing country Members and least-developed country Members that choose to use the provisions of Section II shall implement this Agreement in accordance with Section II.
4. A Member which accepts this Agreement after its entry into force shall implement its Category B and C commitments counting the relevant periods from the date this Agreement enters into force.
5. Members of a customs union or a regional economic arrangement may adopt regional approaches to assist in the implementation of their obligations under this Agreement including through the establishment and use of regional bodies.
6. Notwithstanding the general interpretative note to Annex 1A to the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, nothing in this Agreement shall be construed as diminishing the obligations of Members under the GATT 1994. In addition, nothing in this Agreement shall be construed as diminishing the rights and obligations of Members under the Agreement on Technical Barriers to Trade and the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.
7. All exceptions and exemptions²³ under the GATT 1994 shall apply to the provisions of this Agreement. Waivers applicable to the GATT 1994 or any part thereof, granted according to Article IX:3 and Article IX:4 of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization and any amendments thereto as of the date of entry into force of this Agreement, shall apply to the provisions of this Agreement.
8. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided for in this Agreement.
9. Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.
10. The Category A commitments of developing country Members and least-developed country Members annexed to this Agreement in accordance with paragraphs 1 and 2 of Article 15 shall constitute an integral part of this Agreement.
11. The Category B and C commitments of developing country Members and least-developed country Members taken note of by the Committee and annexed to this Agreement pursuant to paragraph 5 of Article 16 shall constitute an integral part of this Agreement.

²³ This includes Articles V:7 and X:1 of the GATT 1994 and the Ad note to Article VIII of the GATT 1994.

ANNEX 1: FORMAT FOR NOTIFICATION UNDER PARAGRAPH 1 OF ARTICLE 22

Donor Member:

Period covered by the notification:

	Description of the technical and financial assistance and capacity building resources	Status and amount committed/disbursed	Beneficiary country/ Region (where necessary)	The implementing agency in the Member providing assistance	Procedures for disbursement of the assistance
--	---	---------------------------------------	---	--	---

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol Amending the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, done at Geneva, on 27 November 2014, the original of which is deposited with the Director-General of the World Trade Organization.

Je certifie que le texte qui précède est la copie conforme du Protocole portant amendement de l'Accord de Marrakech instituant l'Organisation mondiale du commerce, établi à Genève, le 27 novembre 2014, dont le texte original est déposé auprès du Directeur Général de l'Organisation Mondiale du Commerce.

Certifico que el texto que antecede es copia conforme del Protocolo de enmienda del Acuerdo de Marrakech por el que se establece la Organización Mundial del Comercio, hecho en Ginebra, el 27 de noviembre de 2014, cuyo texto original está depositado en poder del Director General de la Organización Mundial del Comercio.

Roberto Azevêdo
Director-General

Roberto Azevêdo
Directeur général

Roberto Azevêdo
Director General

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică de pe Protocolul de amendare a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (Acord pentru Facilitarea Comerțului) (Geneva, 27 noiembrie 2014), copia certificată a căruia este depozitată la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Anatol CEBUC,
Șef adjunct al Direcției Generale Drept
Internațional a Ministerului Afacerilor
Externe și Integrării Europene al
Republicii Moldova